

Άρθρο 5 : Διενέργεια ανταγωνιστικών διαδικασιών υποβολής προσφορών για σταθμούς παραγωγής ηλεκτρικής ενέργειας από Α.Π.Ε. και Σ.Η.Θ.Υ.Α.

α/α	Σχόλιο	Επεξεργασία - Εισήγηση
1	Παρ. 10: η πιλοτική διαδικασία για νέα 40MW φωτοβολταϊκών το 2016, με μέγιστο όριο ανά προσφορά τα 10MW, ποιο ακριβώς κενό στις ενεργειακές ανάγκες της χώρας έρχεται να καλύψει; Η ζήτηση φορτίου είναι εξαιρετικά περιορισμένη, δεν υπάρχει ημερήσια αιχμή φορτίου, η αιχμή είναι βραδινή, σε ώρες που τα Φ/Β δεν παράγουν.	Το σχόλιο εμπεριέχει κριτική για το σχέδιο νόμου, χωρίς συγκεκριμένη πρόταση.
2	1) Προτείνεται η πρώτη διαγωνιστική διαδικασία υποβολής προσφορών να γίνει κατά το β' εξάμηνο του 2017 ώστε να υπάρξει εύλογο χρονικό περιθώριο για τους υποψήφιους επενδυτές να προετοιμαστούν κατάλληλα, δεδομένου ότι θα πρέπει να εμπλακούν σε συζητήσεις με τις τράπεζες για την υλοποίηση των επενδύσεων τους. 2) Προτείνεται να υπάρξει μέριμνα για τα έργα ΑΠΕ ώστε από 1/1/2017 και μέχρι την πραγματοποίηση της πρώτης διαγωνιστικής διαδικασίας να μπορούν να υπογράψουν σύμβαση λειτουργικής ενίσχυσης. 3) Προτείνεται η κλιμάκωση του χρονικού διαστήματος ισχύος της Τιμής Αναφοράς για αιολικές εγκαταστάσεις ανάλογα με το μέγεθος της εγκατεστημένης ισχύος και με την αναγκαιότητα κατασκευής ειδικών συνδέσεων με το Εθνικό Διασυνδεδεμένο Σύστημα όπως η εγκατάσταση υποθαλάσσιου καλωδίου. Πιο συγκεκριμένα για αιολικές εγκαταστάσεις, μεγάλης ισχύος, και αυξημένης τεχνικής δυσκολίας, που απαιτούν αυξημένα επενδυτικά κεφάλαια, προτείνεται το χρονικό διάστημα να επεκτείνεται αναλόγως. Επιπροσθέτως, προτείνεται παράταση της χρονικής διάρκειας σε περίπτωση αναστολής εκτέλεσης εργασιών με δικαστική απόφαση κατά χρόνο ίσο με τη χρονική ισχύ της απόφασης.	Η πρώτη επισήμανση αναφέρεται στο περιεχόμενο των ΥΑ που θα εκδοθούν μετά τη ψήφιση, δεν αποτελεί αντικείμενο του σχεδίου νόμου. Η δεύτερη και τρίτη επισήμανση δεν κρίθηκε εύλογο να ενσωματωθούν.
3	ΑΡΘΡΟ 5: Διενέργεια ανταγωνιστικών διαδικασιών υποβολής προσφορών για σταθμούς παραγωγής ηλεκτρικής ενέργειας από Α.Π.Ε. και Σ.Η.Θ.Υ.Α. Παράγραφος 1 Σταθμοί γεωθερμίας (που εγκαθίσταται στο διασυνδεδεμένο σύστημα ή σε νησιά) και οι οποίοι απαιτούν πολύχρονη και υψηλού κόστους έρευνα και ιδιαίτερος μεγάλη χρονικά διαστήματα ανάπτυξης θα πρέπει να εξαιρεθούν από τις ανταγωνιστικές διαδικασίες που προβλέπονται στην παρούσα παράγραφο. παράγραφοι. 10 και 11. Θα πρέπει να υπάρξει ρητή αναφορά για δυνατότητα συμμετοχής στην ανταγωνιστική διαδικασία υποβολής προσφορών και φωτοβολταϊκών εγκαταστάσεων των οποίων η αδειοδοτημένη ισχύς είναι μεγαλύτερη των 10 MW. Τα έργα αυτά όμως θα υποβάλλουν προσφορά για ισχύ μικρότερη των 10 MW. Αυτό γίνεται με τη δυνατότητα τμηματικής	Για την τεχνολογία της Γεωθερμίας και ειδικότερα όσον αφορά τις τεχνολογίες που θα εξαιρεθούν από τις ανταγωνιστικές διαδικασίες αναμένεται σχετική γνώμη της ΡΑΕ (Άρθρο 3) Το σχόλιο για τις παρ. 10 και 11 (δυνατότητα μείωσης ισχύος) ενσωματώθηκε

4	ηλεκτρικής και τηλεματικής Άδεια Λειτουργίας ακόμα και για ισχύ μικρότερη του 50% της αρχικής. Άρθρο 5. Διαγωνιστικές διαδικασίες. Ρυθμίσεις για ΜΥΗΕ >1MW μετά την 01.01.2017 Καταρχήν πιστεύουμε ότι οι διαγωνιστικές διαδικασίες, πρέπει να είναι ξεχωριστές ανά τεχνολογία, έτσι ώστε να δίνεται η δυνατότητα στην πολιτεία καθορισμού ενεργειακής πολιτικής και προώθησης συγκεκριμένων τεχνολογιών που υστερούν σε διείσδυση ή τεχνολογιών που θεωρείται ότι έχουν ιδιαίτερα χαρακτηριστικά. Ταυτόχρονα όμως πιστεύουμε ότι θα πρέπει να εξαντληθεί η δυνατότητα που δίνει η οδηγία για την εξαίρεση από διαγωνιστικές διαδικασίες έργων που ικανοποιούν τα κριτήρια εξαιρέσεως της οδηγίας, όπως τα Μικρά Υδροηλεκτρικά Έργα με ισχύ > 1 MW, για την περίοδο μετά την 01.01.2017. Συγκεκριμένα, οι Κατευθυντήριες Γραμμές της Ευρωπαϊκής Επιτροπής για τις Κρατικές Ενισχύσεις στις ΑΠΕ δίνουν τη δυνατότητα στα κράτη μέλη να επιχειρηματολογήσουν υπέρ της μη θέσπισης διαγωνιστικής διαδικασίας, αν συντρέχει μια ή περισσότερες από τις κατωτέρω περιπτώσεις: • Όταν μόνο ένας περιορισμένος αριθμός έργων πληρούν τις προϋποθέσεις συμμετοχής στο διαγωνισμό. • Όταν η διαγωνιστική διαδικασία αναμένεται να οδηγήσει σε υψηλότερες τιμές. • Όταν η διαγωνιστική διαδικασία αναμένεται να οδηγήσει σε μικρότερο ρυθμό υλοποίησης έργων. Αποδεικνύεται ότι στην περίπτωση των ΜΥΗΕ, λαμβάνοντας υπόψη: • τις ιδιαίτερότητες τους που τα καθιστούν διακριτά το ένα από το άλλο και οδηγούν την ομαδοποίησή τους σε αποτυχία, • το χαμηλό ποσοστό διείσδυσης, • τη διαφορετικότητα που προκύπτει από τη γεωγραφική θέση εγκατάστασής τους, η οποία είναι απόλυτα καθοριστική για την παραγωγή ενέργειας, σε βαθμό που εξ αρχής προκύπτει ζήτημα ισοτιμίας των συμμετεχόντων σε ένα γενικής φύσεως διαγωνισμό για προσφορά ισχύος, με αποτέλεσμα την περιορισμένη συμμετοχή και την αύξηση των τιμών προσφοράς στο διαγωνισμό, • την πολύχρονη και επίμονη διαδικασία αδειοδότησης η οποία θα έχει ως αποτέλεσμα να είναι πολύ μικρός ο αριθμός των παραγωγών που θα μπορούν να συμμετέχουν στην εν λόγω διαγωνιστική διαδικασία, • την δημιουργία δυσμενέστερου χρηματοδοτικού περιβάλλοντος που θα προκαλέσει η μετάβαση στην πιο αβέβαιη μορφή του διαγωνισμού, • την τάση που θα υπάρχει από τους λίγους ιδιώτες παραγωγούς που θα μπορούν και θα τολμήσουν να λάβουν μέρος στη διαγωνιστική διαδικασία να προσφέρουν το πάνω όριο της τιμής που θα τεθεί στον διαγωνισμό, συντρέχουν και τα τρία κριτήρια εξαιρέσεως που προβλέπονται στην οδηγία και επομένως μπορεί να υποστηριχθεί η εξαίρεση των ΜΥΗΕ από τις διαγωνιστικές διαδικασίες, η οποία θεωρούμε ότι θα βοηθήσει στην ανάπτυξη των έργων. Επισημαίνεται ότι οι παραπάνω προτεινόμενες εξαιρέσεις των ΜΥΗΕ από τις διαγωνιστικές διαδικασίες έχουν γίνει ήδη αποδεκτές και έχουν ενσωματωθεί στα συστήματα στήριξης άλλων ευρωπαϊκών χωρών (π.χ. Γερμανία). Καταρχήν θεωρούμε, όπως έχουμε αναλυτικά τεκμηριώσει στο παρόν αλλά και παλιότερα ότι τα ΜΥΗΕ πληρούν τις προϋποθέσεις της ευρωπαϊκής νομοθεσίας για την εξαίρεση από τις ανταγωνιστικές διαδικασίες.	Οι επισημάνσεις του σχολίου που αφορούν σε προτάσεις δεν κρίθηκε εύλογο να ενσωματωθούν. Οι υπόλοιπες αφορούν κριτική προς το σχέδιο νόμου
---	---	---

	Σε αντίθετη περίπτωση μη εξαίρεσης των ΜΥΗΕ από τις διαγωνιστικές διαδικασίες, είναι φανερό, ότι το χρονοδιάγραμμα εφαρμογής του νόμου, δεν θα μπορέσει να δώσει στην αγορά το ελάχιστο μεταβατικό περιθώριο του ενός έτους ώστε να γίνει πιο ομαλή η μετάβαση στις ανταγωνιστικές διαδικασίες, με αποτέλεσμα να μεταβούμε κατευθείαν από το FIT στο καθεστώς των διαγωνισμών. Επίσης από το σχέδιο νόμου προκύπτει ότι θα συνεχίσει να υπάρχει αναστολή των διαδικασιών στην αγορά λόγω της συνεχούς αναμονής έκδοσης υπουργικών ή ρυθμιστικών αποφάσεων που σε μερικές περιπτώσεις δεν φαίνεται να μπορούν να ικανοποιήσουν το χρονοδιάγραμμα που έχει τεθεί. Ενδεικτικά αναφέρονται οι προθεσμίες για την υποβολή της γνώμης της ΡΑΕ για τον 1ο διαγωνισμό και η αντίστοιχη ΥΑ, οι οποίες φαίνεται ότι δεν θα μπορέσουν να υλοποιηθούν εγκαίρως, αλλά και οι ξεχωριστές προκηρύξεις για κάθε ανταγωνιστική διαδικασία, πρακτικές που έχει αποδειχθεί ότι δεν πρόκειται να στεφθούν με επιτυχία. Αντίθετα προτείνεται, η οποιαδήποτε διαδικασία αποφασιστεί, αυτή να είναι πλήρως αυτοματοποιημένη, χρονικά, τεχνικά και διαδικαστικά καθορισμένη, φυσικά ηλεκτρονική και το κυριότερο, γνωστή εκ των προτέρων. Επίσης θα πρέπει να προβλεφθεί ρητά ότι στην Υπουργική Απόφαση της παρ. 2 του άρθρου 5 θα καθορίζονται μεταξύ άλλων και οι τεχνολογίες που δεν εντάσσονται σε ανταγωνιστική διαδικασία.	
5	Στο Άρθρο 5, παρ. 10.2 εμφανίζονται οι ανώτατες επιτρεπόμενες τιμές υποβολής προσφοράς για τις φωτοβολταϊκές εγκαταστάσεις στο πλαίσιο της πιλοτικής ανταγωνιστικής διαδικασίας και ορίζεται η μέγιστη επιτρεπόμενη ισχύς ανά υποβαλλόμενη προσφορά. Αυτές οι λεπτομέρειες που αποτελούν αντικείμενο των όρων της διακήρυξης δεν χρειάζεται να μπουν στο νόμο, αλλά η ΡΑΕ που είναι η αρμόδια αρχή για την διαγωνιστική διαδικασία να καθορίσει τους όρους στην διακήρυξη, όπως γίνει.	Το σχόλιο δεν κρίθηκε εύλογο να ενσωματωθεί..
6	1. Θεωρούμε ότι για τα φωτοβολταϊκά έργα μικρότερης ισχύος από 500KW πρέπει να καθοριστούν σταθερές τιμές, αναπροσαρμόσιμες με υπουργική απόφαση, διαφορετικές από αυτές που θα ισχύσουν με βάση τις διαγωνιστικές προσφορές. Διαφορετικά, η πρόβλεψη για τιμή αποζημίωσης 1,1 x ΟΤΣ οδηγεί σε μη βιώσιμες επενδύσεις για αυτή την κατηγορία έργων, όπως εξάλλου έχει αποδειχθεί ήδη τα τελευταία δύο έτη με πρακτικά μηδανινές νέες φβ εγκαταστάσεις. 2. Για φωτοβολταϊκά έργα εμπορικών συστημάτων μικρότερης ισχύος από 500KW πρέπει να καθοριστούν σταθερές τιμές ώστε να εκκινήσει εκ νέου η εγχώρια αγορά των φβ. Οι τιμές αυτές, όχι σημαντικά υψηλότερες από αυτές που θα προκύπτουν από τις διαγωνιστικές προσφορές, θα μπορούσαν να αναπροσαρμόζονται μετά από υπουργική απόφαση.	Το σχόλιο δεν κρίθηκε εύλογο να ενσωματωθεί.
7	Δεδομένου του γεγονότος ότι η πλειοψηφία των φβ έργων δεν έχουν καταθέσει εγγυητική επιστολή στο διαχειριστή του Δικτύου, πρέπει να αρθεί η υποχρέωση της καταβολής της εγγυητικής επιστολής 20 ημέρες πριν την προθεσμία υποβολής των δικαιολογητικών για την συμμετοχή στις διαγωνιστικές διαδικασίες.	Το σχόλιο δεν κρίθηκε εύλογο να ενσωματωθεί.

8	Πιλοτική Ανταγωνιστική Διαδικασία Θεωρούμε ότι η δημοπρατούμενη ισχύς στην πιλοτική ανταγωνιστική διαδικασία θα πρέπει να είναι σημαντικά μεγαλύτερη των 40 MW που αναφέρει το προς διαβούλευση νομοσχέδιο. Θεωρούμε επίσης ότι η προθεσμία για την κατάθεση εγγυητικών επιστολών (προκειμένου να διατηρηθούν εν ισχύ οι Προσφορές Σύνδεσης) θα πρέπει να παραταθεί πέραν της 31ης Αυγούστου, αφού δεν γνωρίζουμε ακόμη το πότε θα γίνει εφικτή η υλοποίηση της πιλοτικής διαγωνιστικής διαδικασίας. Θεωρούμε εύλογο η προθεσμία να παραταθεί έως και μία εβδομάδα πριν τη λήξη της προθεσμίας της υποβολής των δικαιολογητικών των συμμετεχόντων για να διευκολυνθούν οι υποψήφιοι επενδυτές. Δεδομένου ότι με το άρθρο 9 καθορίζεται ειδικό πλαίσιο συμμετοχής στις ανταγωνιστικές διαδικασίες για έργα που έχουν ενταχθεί στη Διαδικασία Στρατηγικών Επενδύσεων του ν.3894/2010 (έργα fast track), θα πρέπει να διασφαλιστεί ότι τα έργα αυτά θα γίνουν επιπλέον των όποιων ορίων δημοπρατούμενης ισχύος τεθούν για τα υπόλοιπα έργα ώστε να παραμείνει επαρκές περιθώριο για νέες επενδύσεις.	Το σχόλιο ενσωματώθηκε. Προβλέπεται η αύξηση της ισχύος >40MW, ενώ η προθεσμία προσκόμισης εγγυητικών έχει γίνει 2 μήνες από την δημοσίευση του νόμου.
---	--	--

Άρθρο 6 : Σταθμοί παραγωγής ηλεκτρικής ενέργειας από Α.Π.Ε. και Σ.Η.Θ. Υ.Α. στα Μη Διασυνδεδεμένα Νησιά

α/α	Σχόλιο	Επεξεργασία - Εισήγηση
1	Άρθρο 6, Παρ. 3: Υπάρχουν κατηγορίες επενδυτικών ενισχύσεων οι οποίες από Ευρωπαϊκή Νομοθεσία απαιτούνται να μην καταλογίζονται ως Κρατική Ενίσχυση (State Aid) και, για την αποφυγή παρεξηγήσεως θα πρέπει να αναφερθεί ότι τα αντίστοιχα προγράμματα εξαιρούνται από την απομείωση της Λειτουργικής Ενίσχυσης. Μία εκ των περιπτώσεων είναι το επενδυτικό πρόγραμμα ΝΕΡ300 για καινοτόμες ΑΠΕ, όπου αναφέρεται ρητά ότι δεν μπορεί να θεωρηθεί ως Κρατική Ενίσχυση (2014/C200/01), θεωρίζοντας έτσι μία ενίσχυση η οποία δεν επιτρέπεται να απομειωθεί εμμέσως.	Έχει ληφθεί υπόψη στην τελική διαμόρφωση του σχεδίου νόμου.
2	Άρθρο 6, Παρ. 4: Είναι σημαντικό να διασφαλιστεί ο ορισμός του όρου «Διασύνδεση». Πρέπει να αποσαφηνιστεί αν η συμμετοχή στην αγορά ηλεκτρικής ενέργειας είναι η αγορά του Ηπειρωτικού ή του ΜΑΝ. Λογικά, η διασύνδεση έχει διασφαλιστεί όταν η αγορά του ΜΑΝ ταυτίζεται με την αγορά του Ηπειρωτικού δικτύου, και όχι όταν η διασύνδεση είναι τόσο μικρή που δεν επιτρέπει την απεξάρτηση του ΜΑΝ από τοπικές θερμικές μονάδες. Ακόμα και η μεγάλη διασύνδεση της Κρήτης (2x350MW) δεν μπορεί να θεωρηθεί πλήρης αν για μεγάλο χρονικό διάστημα (ειδικά το καλοκαίρι) υπάρχουν τοπικές πετρελαϊκές μονάδες που καλύπτουν την ζήτηση σε κόστος πολύ μεγαλύτερο από το Ηπειρωτικό. Βάση ποιας τιμής θα υπολογίζεται η Διαφορική Προσαύξηση, της αγοράς του Ηπειρωτικού Συστήματος, ή της αγοράς του ΜΑΝ, που ενδέχεται να διαφέρει. Επίσης, να καθοριστεί ημερομηνία για την απόφαση του Υπουργού Περιβάλλοντος της τελευταίας πρότασης του Άρθρου. Άρθρο 6, Παρ. 5: να καθοριστεί ημερομηνία για την απόφαση του Υπουργού Περιβάλλοντος της τελευταίας πρότασης του Άρθρου.	Όσον αφορά στην παρ.4, έχει ληφθεί υπόψη στην τελική διαμόρφωση του σχεδίου νόμου και ειδικότερα στην παράγραφο 6 του άρθρου 8 του νόμου. Επίσης έχει ληφθεί υπόψη στις παραγράφους 7 και 8 του άρθρου 8 όπου θα εκδίδεται σχετική ΥΑ.

		Όσον αφορά στην παρ.5, το σχέδιο δεν κρίθηκε εύλογο να ενσωματωθεί.
3	Στα μη συνδεδεμένα νησιά γίνονται περικοπές στην παραγωγή των αιολικών σταθμών από το κέντρο ελέγχου των ΑΣΠ, όταν υπάρχει χαμηλό φορτίο. Ποια η σχετική πρόβλεψη για την αντιστάθμιση αυτών των περικοπών που μέχρι τώρα υπήρχε με υψηλότερη τιμή.	Το σχέδιο έχει ληφθεί υπόψη στην παράγραφο 6 του άρθρου του 7 του σχεδίου νόμου όπου η ΡΑΕ θα εκδίδει τη σχετική Απόφαση προκήρυξης. Στα ΜΔΝ μπορεί μεν οι αιολικοί σταθμοί να υφίστανται περικοπές αλλά το αιολικό δυναμικό είναι υψηλότερο σε σχέση με το Σύστημα.
4	ΑΡΘΡΟ 6: Σταθμοί παραγωγής ηλεκτρικής ενέργειας από Α.Π.Ε. και Σ.Η.Θ.Υ.Α. στα Μη Διασυνδεδεμένα Νησιά Παράγραφος 4 Προτείνεται, μετά τη διασύνδεση με το σύστημα ενός ΜΔΝ, (είτε την ολοκλήρωση των απαραίτητων υποδομών και τη θέση σε πλήρη λειτουργία των ημερήσιων αγορών ηλεκτρικής ενέργειας στα Μη Διασυνδεδεμένα Νησιά), κατά τα αναφερόμενα στην παρ. 1 του παρόντος άρθρου, να εφαρμοστεί η μετάπτωση σταθμού παραγωγής ΑΠΕ και ΣΗΘΥΑ, σε καθεστώς Λειτουργικής Ενίσχυσης σε βάση Διαφορικής Προσαύξησης, υπό την μόνη προϋπόθεση ότι έχει παρέλθει κατάλληλο χρονικό διάστημα από την έναρξη της εμπορικής λειτουργίας του σταθμού, ώστε να έχει σε μεγάλο βαθμό αποσβεστεί η σχετική επένδυση (π.χ. 10-12 έτη). Επιπλέον στην περίπτωση μετάπτωσης σε νέο καθεστώς, να μην υπάρξει αλλαγή στην τιμή αναφοράς της αρχικής σύμβασης σταθερής τιμής.	Το σχέδιο είναι εν μέρει εύλογο, καθόσον δεν υπάρχει πλέον διάκριση τιμών αναφοράς μεταξύ σταθμών ΑΠΕ στα ΜΔΝ και σταθμών ΑΠΕ στο Διασυνδεδεμένο Σύστημα. Το σχέδιο έχει ληφθεί υπόψη στην παράγραφο 6 του άρθρου του 7 Νόμου όπου η ΡΑΕ θα εκδίδει τη σχετική Απόφαση προκήρυξης και στις παραγράφους 7 και 8 του άρθρου 8 όπου θα εκδίδεται σχετική ΥΑ για τη διαδικασία μετάπτωσης

		από τις Συμβάσεις ΣΕΣΤ ή ΣΕΔΠ-ΜΔΝ σε Σύμβαση ΣΕΔΠ.
5	Οι όροι που ισχύουν για την πώληση ηλεκτρισμού στα Μη διασυνδεδεμένα δίκτυα για επενδύσεις ΣΗΘΥΑ που λειτουργούν με Φ/Α πρέπει να είναι ίδιοι και για την περίπτωση χρήσεως υγροποιημένου αερίου (LPG) ή συμπιεσμένου αερίου (CNG). Τα οφέλη που έχει ένας επενδυτής από μία ΣΗΘΥΑ που λειτουργεί σε περιοχή που δεν υπάρχει Φ/Α, πρέπει να είναι ίδια με τα οφέλη που θα είχε αν υπήρχε Φ/Α. Ο Νόμος δεν θα πρέπει να αδικεί τους επενδυτές των περιοχών που δεν υπάρχει Φ/Α και χρησιμοποιούν άλλο καύσιμο.	Παρότι στον Πίνακα 1 του άρθρου 4 υπάρχει σχετική κατηγορία για «Λοιπές ΣΗΘΥΑ», δίνεται, σύμφωνα με το νόμο, η δυνατότητα τροποποίησης του Πίνακα αυτού και προσθήκης νέων κατηγοριών.
6	Αγαπητοί κύριοι, "Όλοι οι νέοι σταθμοί παραγωγής ηλεκτρικής ενέργειας από Α.Π.Ε. και Σ.Η.Θ.Υ.Α. που τίθενται σε λειτουργία στα Μ.Δ.Ν. εντάσσονται σε καθεστώς στήριξης με τη μορφή Λειτουργικής Ενίσχυσης στη βάση μιας Σταθερής Τιμής και συνάπτουν Σ.Ε.Σ.Τ. με τη Δ.Ε.Δ.Δ.Η.Ε. Α.Ε". Αν δηλαδή κάποιος ιδιώτης δεν θέλει την κρατική στήριξη θα πρέπει να του επιβληθεί; Δεν θα έπρεπε να του προσφέρεται φοροαπαλλαγή; Δεν θα έπρεπε να του προσφέρεται ανθρώπινο δυναμικό με επιδότηση από το κράτος; (μείωση της ανεργίας)	Το σχόλιο δεν είναι εύλογο. Τα προτεινόμενα μέτρα στήριξης δεν αφορούν το παρόν νομοσχέδιο αλλά άλλα προγράμματα στήριξης π.χ. αναπτυξιακός νόμος.

Άρθρο 7 : Σύμβαση Λειτουργικής Ενίσχυσης Διαφορικής Προσαύξησης της παραγόμενης ηλεκτρικής ενέργειας από Α.Π.Ε. και Σ.Η.Θ.Υ.Α.

α/α	Σχόλιο	Επεξεργασία - Εισήγηση
1	ΑΡΘΡΟ 7: Σύμβαση Λειτουργικής Ενίσχυσης Διαφορικής Προσαύξησης της παραγόμενης ηλεκτρικής ενέργειας από Α.Π.Ε. και Σ.Η.Θ.Υ.Α παράγραφος 2 Προβλέπεται ότι η διάρκεια της Σύμβασης Λειτουργικής Ενίσχυσης Διαφορικής Προσαύξησης είναι είκοσι (20) έτη με εξαίρεση τα ηλιοθερμικά όπου είναι είκοσι πέντε (25) έτη. Προτείνεται για τα γεωθερμικά έργα να έχει διάρκεια ίση με τη διάρκεια μίσθωσης των δικαιωμάτων έρευνας και διαχείρισης και σε περίπτωση επέκτασης των δικαιωμάτων αυτών (σύμφωνα με τη σχετική νομοθεσία) να επεκτείνεται αντίστοιχα και η ανωτέρω σύμβαση. Άρθρο 7Α και 7Β Ισχύει το ίδιο σχόλιο με το προηγούμενο άρθρο για τη διάρκεια των μισθώσεων γεωθερμικών περιοχών και τη διάρκεια των συμβάσεων ενίσχυσης.	Το σχόλιο δεν κρίθηκε εύλογο να ενσωματωθεί.

Άρθρο 7B : Σύμβαση λειτουργικής Ενίσχυσης Διαφορικής Προσαύξησης της παραγόμενης ηλεκτρικής ενέργειας από Α.Π.Ε. και Σ.Η.Θ.Υ.Α. στα Μη Διασυνδεδεμένα Νησιά

α/α	Σχόλιο	Επεξεργασία - Εισήγηση
1	Άρθρο 7B: Συγκεκριμένα για Ηλιοθερμικούς Σταθμούς σε ΜΔΝ, τότε θα είναι έτοιμη η Σ.Ε.Δ.Π.-Μ.Δ.Ν.; Θα είναι παρόμοια με την Σύμβαση Πώλησης που εκδόθηκε σε ΦΕΚ τον Φεβρουάριο του 2016; Θα μπορεί να υπογράψει ο κάτοχος του Σταθμού Σύμβαση Πώλησης ή Σ.Ε.Δ.Π.-Μ.Δ.Ν. στα τέλη του 2016 ή όχι; Συγκεκριμένα για Ηλιοθερμικούς Σταθμούς εγκατεστημένους στο Ευρωπαϊκό Πρόγραμμα NER300 όπου υπάρχουν αυστηρά χρονικά όρια ολοποίησης, τυχόν καθυστέρηση ή αβεβαιότητα ως προς το περιεχόμενο της Σ.Ε.Δ.Π.-Μ.Δ.Ν. θα δράσουν καταλυτικά ώστε να μην μπορούν τα έργα να χρηματοδοτηθούν.	Το σχόλιο εμπεριέχει κριτική για το σχέδιο νόμου, χωρίς συγκεκριμένη πρόταση.

Άρθρο 8 : Μηχανισμός Παρακολούθησης Καθεστώτος Στήριξης σταθμών παραγωγής ηλεκτρικής ενέργειας από Α.Π.Ε. & Σ.Η.Θ. Υ.Α.

α/α	Σχόλιο	Επεξεργασία - Εισηγήση
1	Η «Επιτροπή Παρακολούθησης Καθεστώτος Στήριξης των σταθμών παραγωγής ηλεκτρικής ενέργειας Α.Π.Ε και Σ.Η.Θ. Υ.Α» δεν χρειάζεται, το αντικείμενό της καλύπτεται απ' τη ΡΑΕ και τον ΑΔΜΗΕ.	Το σχόλιο δεν κρίθηκε εύλογο να ενσωματωθεί.
2	ΑΡΘΡΟ 8: Μηχανισμός Παρακολούθησης Καθεστώτος Στήριξης σταθμών παραγωγής ηλεκτρικής ενέργειας από Α.Π.Ε. & Σ.Η.Θ.Υ.Α. Στην Παράγραφο 1 συστήνεται «Επιτροπή Παρακολούθησης Καθεστώτος Στήριξης». Στο σημείο (ζ) ορίζονται ως μέλη της επιτροπής τρεις (3) ειδικοί εμπειρογνώμονες. Προτείνεται να εξειδικευτεί περισσότερο και να οριστεί ένας εμπειρογνώμονας για κάθε μορφή ΑΠΕ (ηλιακά, αιολικά, γεωθερμία, βιομάζα, ΜΗΥΕ)	Το σχόλιο είναι εύλογο και η σύσταση της επιτροπής θα αποτελείται από μέλη που θα ανταποκρίνονται στις απαιτήσεις που αφορούν το σύνολο των τεχνολογιών ΑΠΕ.
3	Άρθρο 8. Μηχανισμός παρακολούθησης Θεωρούμε ότι στην Επιτροπή Παρακολούθησης Καθεστώτος Στήριξης των σταθμών παραγωγής ηλεκτρικής ενέργειας Α.Π.Ε. και Σ.Η.Θ.Υ.Α., θα πρέπει να συμμετέχουν και εκπρόσωποι των φορέων όλων των τεχνολογιών ΑΠΕ.	Το σχόλιο είναι εύλογο και η σύσταση της επιτροπής θα αποτελείται από μέλη που θα ανταποκρίνονται στις απαιτήσεις που αφορούν το σύνολο των τεχνολογιών ΑΠΕ.
4	Το Ν/Σ παρουσιάζει μια ελαστικότητα σε ότι αφορά σε προσαυξήσεις με διάφορες αιτιολογίες (με την εξαίρεση των ΜΔΝ) δημιουργώντας και προσδοκίες σε αναμονή των αποφάσεων. Αντιθέτως, η είσοδος των ΑΠΕ στην αγορά είναι ένα δύσκολο θέμα τόσο για τους παραγωγούς όσο και για τον διαχειριστή του δικτύου και τον λειτουργό της αγοράς με συνέπειες και στους παραγωγούς. Επομένως, θα χρειασθούν τα κατάλληλα εργαλεία για χρήση από όλους τους εμπλεκόμενους με σχετικές έρευνες και μελέτες, ιδιαίτερα για ακριβέστερη και έγκαιρη πρόβλεψη παραγωγής των ΑΠΕ. Καθώς κρίνεται αναγκαία η έρευνα εδώ, προτείνεται η δημιουργία ενός ταμείου στον ΛΑΓΗΕ με μια μικρή επιβάρυνση σε κάθε εκκαθάριση που θα προβλέπεται και θα δικαιολογείται, ώστε τόσο ο ΑΔΜΗΕ όσο και η ΡΑΕ να συμβάλλουν και να συντονίσουν σχετικές έρευνες και μελέτες για την ανάπτυξη των κατάλληλων εργαλείων πρόβλεψης παραγωγής, χρήσιμα και για τους παραγωγούς ώστε να εισέρχονται στην αγορά με περιορισμένα ρίσκα, καθώς και για την διαχείριση των ΑΠΕ στο σύστημα και της αγοράς. Τέλος, κρίνεται τελείως αναγκαίο να συμπεριληφθεί στο Ν/Σ ότι διατηρείται σταθερό το φορολογικό καθεστώς και ο καθορισθείς μηχανισμός υποστήριξης για την διάρκεια που έχει ορισθεί (πχ 20 έτη), ιδιαίτερα για τα έργα με τις διαγωνιστικές διαδικασίες, ώστε να υπάρχει ένα φιλικό και σταθερό επενδυτικό περιβάλλον για την προσέλκυση και ανάπτυξη των επενδύσεων. Αυτό θα συμβάλει και στην διευκόλυνση των χρηματοδοτήσεων από τις τράπεζες με μειωμένο κόστος, μια σημαντική προσφορά του νόμου και προς	Η πρώτη επισημάνση δεν κρίθηκε εύλογο να ενσωματωθεί διότι δεν αποτελεί αντικείμενο του σχεδίου νόμου. Η δεύτερη επισημάνση δεν κρίθηκε εύλογο να ενσωματωθεί διότι αποτελεί αρμοδιότητα άλλου υπουργείου.

	αυτήν την κατεύθυνση, όπου πρέπει να προσανατολίζονται για να γίνουν επενδύσεις σε έναν καιριο τομέα με μεγάλη κοινωνικά και οικονομικά οφέλη.	
5	Στο Άρθρο 8 αναφέρεται η σύσταση της Επιτροπής Παρακολούθησης Καθεστώτος Στήριξης των σταθμών παραγωγής ηλεκτρικής ενέργειας Α.Π.Ε. και Σ.Η.Θ.Υ.Α. με 11 μέλη από διάφορους οργανισμούς. Η ομάδα αυτή δεν θα μπορέσει να ανταποκριθεί στο ρόλο της και στην αποστολή της για το έργο που περιγράφεται λόγω της φύσεώς του και προτείνεται αυτό να αναληφθεί από την ΡΑΕ, η οποία θα ζητά και τη γνώμη των εμπλεκόμενων φορέων για την τελική εισήγηση.	Η επισήμανση δεν κρίθηκε εύλογο να ενσωματωθεί.
6	ΣΤΗΝ ΠΕΡΙΠΤΩΣΗ ΤΗΣ ΒΙΟΜΑΖΑΣ ΓΙΑ ΝΑ ΛΕΙΤΟΥΡΓΗΣΟΥΝ ΚΑΠΟΙΕΣ ΜΟΝΑΔΕΣ ΣΤΗΝ ΕΛΛΑΔΑ. Ο ΛΑΓΗΕ ΠΡΕΠΕΙ ΝΑ ΠΛΗΡΩΝΕΙ ΑΜΕΣΑ ΤΟ ΤΙΜΟΛΟΓΙΟ , ΑΛΛΙΩΣ ΔΕΝ ΠΡΟΚΕΙΤΑΙ ΚΑΝΕΙΣ ΝΑ ΕΠΙΒΙΩΣΕΙ. ΕΠΙΣΗΣ ΠΡΕΠΕΙ ΝΑ ΔΟΘΟΥΝ ΚΙΝΗΤΡΑ ΚΑΙ ΣΤΙΣ ΕΤΑΙΡΕΙΕΣ ΣΥΝΛΟΓΗΣ / ΑΠΟΚΟΜΙΔΗΣ ΤΗΣ ΥΠΟΛΕΙΜΜΑΤΙΚΗΣ ΒΙΟΜΑΖΑΣ ΚΑΘΩΣ ΤΟ ΕΡΓΟ ΠΟΥ ΕΠΙΤΕΛΟΥΝ ΕΙΝΑΙ ΤΕΡΑΣΤΙΟ ΚΑΙ ΤΑ ΚΟΣΤΗ ΥΠΕΡΟΨΚΑ. ΠΡΕΠΕΙ ΝΑ ΕΠΙΒΡΑΒΕΥΟΝΤΑΙ ΕΠΙΣΗΣ ΚΑΙ ΟΣΟΙ ΕΠΕΝΔΥΟΥΝ ΣΤΗΝ ΘΕΡΜΙΚΗ ΕΝΕΡΓΕΙΑ ΤΩΝ ΜΟΝΑΔΩΝ ΒΙΟΜΑΖΑΣ ΚΑΙ ΜΕΙΩΝΟΥΝ ΕΤΣΙ ΤΗΝ ΧΡΗΣΗ ΟΡΥΚΤΩΝ ΚΑΥΣΙΜΩΝ.	Το σχόλιο εμπεριέχει γενικές αναφορές για το σχέδιο νόμου, χωρίς συγκεκριμένη πρόταση.

Άρθρο 9 : Μεταβατικές διατάξεις

α/α	Σχόλιο	Επεξεργασία - Εισήγηση
1	Απαραίτητη η πρόβλεψη ειδικής μεταβατικής διάταξης στο Άρθρο 9 ώστε να ρυθμίζεται η περίπτωση επαύξησης ισχύος σταθμών ηλεκτροπαραγωγής (εντός του ορίου που θέτει ο νόμος για εξαίρεση από την τροποποίηση της άδειας παραγωγής) υπό ανάπτυξη, για τους οποίους οι παραγωγοί τους έχουν υπεισέλθει σε σύμβαση πώλησης υπό το καθεστώς των εγγυημένων τιμών με τον αντίστοιχο λειτουργό έως την 31η Δεκεμβρίου 2015.	Έχει ληφθεί υπόψη στην τελική διαμόρφωση του σχεδίου νόμου.
2	SPES SOLARIS – SOLAR CONCEPT ΑΕ 1. Η προβλεπόμενη στο άρθρο 34 του ν 4342/9-11-2015 κατάθεση εγγυητικής επιστολής, για την διατήρηση σε ισχύ της εκδοθείσας οριστικής προσφοράς σύνδεσης, δεν μπορεί να τηγχάνει εφαρμογή για τα έργα των Στρατηγικών Επενδύσεων του ν.3894/2010, δεδομένου ότι κατά τη φάση υπαγωγής κάθε σχεδίου Στρατηγικής Επένδυσης έχει κατατεθεί η εγγυητική επιστολή και ως εκ τούτου παρέλκει η απαίτηση και νέας κατάθεσης εγγυητικής επιστολής για την διατήρηση σε ισχύ της οριστικής προσφοράς σύνδεσης. Συνεπώς θα πρέπει να περιληφθεί στην διάταξη εδάφιο, το οποίο θα μπορούσε να είναι ως εξής:	Οι επισημάνσεις δεν κρίθηκε εύλογο να ενσωματωθούν. Τα έργα fast track προτείνεται να ρυθμιστούν με βάση την παρ. 3 του άρθρου 9.

3	«Δεν απαιτείται για τα έργα των Στρατηγικών Επενδύσεων του ν.3894/2010, κατάθεση εγγυητικής επιστολής κατά τα οριζόμενα στο άρθρο 34 του ν 4342/9-11-2015 για την διατήρηση σε ισχύ της εκδοθείσας οριστικής προσφοράς σύνδεσης ή έκδοση νέας. Οι χορηγηθείσες οριστικές προσφορές σύνδεσης φωτοβολταϊκών έργων διατηρούνται σε ισχύ έως και το 2020.» (Για τους ιδίους ως άνω αναφερόμενους στο προηγούμενο εδάφιο λόγους, εφεξής κατά την διαδικασία έκδοσης οριστικής προσφοράς σύνδεσης των φωτοβολταϊκών έργων που έχουν ενταχθεί στις Στρατηγικές Επενδύσεις του ν.3894/2010, δεν θα πρέπει να απαιτείται εκ νέου χορήγηση άλλης εγγυητικής επιστολής μέχρι και το τέλος του 2020.) 2. Για τον ίδιο ως άνω λόγο και επιπλέον επειδή από την υπαγωγή των έργων που έχουν ενταχθεί στις διατάξεις περί Στρατηγικών Επενδύσεων του ν.3894/2010 μέχρι και σήμερα, το κόστος που έχουν ήδη καταβάλει οι επενδυτές για την διατήρηση σε επίπεδο υλοποίησης των έργων είναι πολύ σημαντικό, απάδει της εφαρμογής η καταβολή Ειδικού Τέλους Διατήρησης άδειας παραγωγής μέχρι και το τέλος του 2020 δεδομένης και της ισχύος της Οριστικής προσφοράς σύνδεσης, αλλά και την νομοθετικής διάταξης για τα 300 MWatt των Στρατηγικών Επενδύσεων που είναι εκτός υπολογισμού με την υπόλοιπη δημοπρατούμενη ισχύ έως το 2020. 1) Είναι απαραίτητο με την ψήφιση του νέου σχήματος ενίσχυσης των Α.Π.Ε. να προβλέπεται η δυνατότητα άμεσης υπογραφής και σύναψης «Σύμβασης Λειτουργικής Ενίσχυσης τύπου Διαφορικής Προσαύξησης» (Σ.Λ.Ε.- ΔΠ) για Αιολικά Πάρκα ισχύος μεγαλύτερης των 3 MW. 2) Με δεδομένη την υπέρχουσα καθυστέρηση στην ψήφιση του νέου σχήματος και των συνοδευτικών ερμηνευτικών διατάξεων (το οποίο θα έπρεπε να βρίσκεται σε ισχύ από 01.01.2016) καθώς και την υποχρέωση διεξαγωγής από 01.01.2017 ανταγωνιστικής διαδικασίας υποβολής προσφορών για τις ενισχύσεις λειτουργίας των Α.Π.Ε, σύμφωνα με τις κατευθυντήριες γραμμές της EC2014/C 200/01, ο εναπομείνας διαθέσιμος χρόνος για την υλοποίηση των προσαπαιτούμενων (π.χ. Άδεια Εγκατάστασης, Σύμβαση Σύνδεσης) για τη σύναψη Σ.Λ.Ε.-ΔΠ είναι ελάχιστος και η μεταβατική περίοδος του 2016 ουσιαστικά δεν υφίσταται. Έτσι αναβάλλεται ή τίθεται εν αμφιβόλω η υλοποίηση νέων μεγάλων έργων με αδειοδοτική ωριμότητα και εξασφαλισμένη χρηματοδότηση εντός του 2016. Συνεπώς, προτείνεται η παράταση ισχύος του σχήματος Σ.Λ.Ε. - ΔΠ για χρονικό διάστημα ίσο με την καθυστέρηση ψήφισης και εφαρμογής του νέου σχήματος ενίσχυσης των Α.Π.Ε., το οποίο θα έπρεπε να βρισκεται σε ισχύ από 01.01.2016.	Το σχέδιο εμπεριέχει αναφορές για το σχέδιο νόμου, χωρίς συγκεκριμένη πρόταση.
4	Να προστεθεί εξαίρεση από το χρόνο ισχύος Άδειας Εγκατάστασης του χρονικού διαστήματος κατά το οποίο δεν υπογράφονται συμβάσεις αγοραπωλησίας (1/1/16 – έναρξη ισχύος του παρόντος νόμου) για σταθμούς με Άδεια Εγκατάστασης σε ισχύ.	Έχει ληφθεί υπόψη στην τελική διαμόρφωση του σχεδίου νόμου.

5	ΓΕΝΙΚΕΣ ΠΑΡΑΤΗΡΗΣΕΙΣ-προτεινόμενες μεταβατικές διατάξεις • Παρά το γεγονός ότι ο νέος Νόμος ουσιαστικά αναφέρεται σε νέα Έργα, θεωρούμε αναγκαίο για τους ΜΥΗΣ οι οποίοι βρίσκονται εν λειτουργία με υφιστάμενες πριν το τέλος του 2015 υπογεγραμμένες συμβάσεις Πώλησης, να διευκρινιστεί ρητά ότι θα παραμείνουν στο σύστημα εγγυημένων τιμών FIT, αποζημιούμενοι σύμφωνα με τις διατάξεις του άρθρου 13 του ν. 3468/2006, όπως ισχύει. • Για τους ΜΥΗΣ οι οποίοι βρίσκονται σε λειτουργία και αφενός ο Η/Μ εξοπλισμός τους βρίσκεται σε πολύ καλή λειτουργική κατάσταση και αφετέρου λήγει η Σύμβαση Πώλησής τους τα επόμενα χρόνια, προτείνεται να προβλεφθεί ειδική διάταξη στο Νόμο με βάση την οποία οι Σταθμοί αυτοί να μπορούν να παρατείνουν ή να ανανεώνουν ή να εκδίδουν νέα Σύμβαση Πώλησης παραμείνοντας στο σύστημα εγγυημένων τιμών FIT, αποζημιούμενοι κατά τις διατάξεις του άρθρου 13 του ν. 3468/2006, όπως ισχύει. • Για την περίπτωση της ανακαίνισης παλαιών ΜΥΗΣ προτείνεται να προβλεφθεί ειδική διάταξη με βάση την οποία να ξεκαθαρίζεται ότι θα μετατίπτον, ως νέα Έργα, σε καθεστώς Λειτουργικής Ενίσχυσης στη βάση της Διαφορικής Προσαύξησης, για τα έργα η ισχύς των οποίων θα είναι άνω των 3MW ή στη βάση Σταθερής Τιμής (Τ.Α) για Έργα των οποίων η ισχύς θα είναι κάτω των 3MW. • Η ετήσια Τ.Α. προτείνεται να αναπροσαρμόζεται σύμφωνα με την εξέλιξη του πληθωρισμού καθώς με αυτόν τον τρόπο προστατεύεται η επένδυση. • Δεν διευκρινίζονται στο παρόν σχέδιο Νόμου πολλά από τα κρίσιμα θέματα εφαρμογής και διαδικασιών, καθώς αναφέρεται ότι θα προκύψουν μετά από απόφαση του Υπουργού και με τη σύμφωνη γνώμη της ΡΑΕ. • Ο καθορισμός των Τ.Α. και τα όρια ισχύος των Σταθμών ΑΠΕ αναφέρεται ότι μπορεί να τροποποιούνται μετά από απόφαση του Υπουργού και με τη σύμφωνη γνώμη της ΡΑΕ. Με αυτόν τον τρόπο δεν μπορεί να υπάρξει εμπιστοσύνη των επενδυτών σε ένα πλαίσιο στήριξης των ΑΠΕ, το οποίο δύναται να τροποποιείται ανά πάσα στιγμή. • Θεωρούμε σαφές το πλαίσιο ανταγωνιστικών διαδικασιών, το οποίο θα επιθυμούσαμε να περιγραφεί με λεπτομέρεια.	Όσον αφορά στην επισημάνση για τους ανακατασκευασμένους ΜΥΗΣ, έχει γίνει σχετική πρόβλεψη στην τελική διαμόρφωση του σχεδίου νόμου. Οι υπόλοιπες αναφορές δεν κρίθηκαν εύλογο να ενσωματωθούν ή εμπεριέχουν απλά αναφορές για το σχέδιο νόμου, χωρίς συγκεκριμένη πρόταση.
6	Άρθρο 9: Μεταβατικές διατάξεις. Με την προτεινόμενη ρύθμιση, συνεχίζει χωρίς κανένα λόγο να υφίσταται πάγωμα της αγοράς ακόμα και για τις μικρές εγκαταστάσεις που εξαιρούνται από τις ρυθμίσεις του παρόντος και παραμένουν στο FIT. Πρέπει να υπάρξει σαφής πρόβλεψη ότι ειδικά για τις εγκαταστάσεις της παρ. 5 του αρ. 1 ο ΛΑΓΗΘ θα συνεχίσει να υπογράφει τις υφιστάμενες συμβάσεις ΡΡΑ με τιμή αυτή που προβλέπεται στο αρ. 2.	Η επισημάνση δεν κρίθηκε εύλογο να ενσωματωθεί, καθώς στο σχέδιο νόμου περιγράφεται ένα νέο σχήμα στήριξης.
7	Ο σαφής διαχωρισμός για τα φωτοβολταϊκά έργα των Στρατηγικών Επενδύσεων, θα πρέπει προφανώς να εξαιρεί τα έργα αυτά από τα συνολικά όρια δημοπρατούμενης ισχύος ανά έτος, καθώς εξάλλου για τις επενδύσεις τους- έχει οριστεί ορίζοντας υλοποίησης έως το 2020.	Οι επισημάνσεις δεν κρίθηκαν εύλογο να ενσωματωθούν. Τα έργα fast track προτείνεται να ρυθμιστούν με βάση την παρ. 3 του άρθρ. 9.

Δ. Παρουσίαση και Επεξεργασία Σχολίων με επιστολή, εκτός Διαδικτυακού Τόπου Ανάρτησης

α/α	Σχόλιο	Επεξεργασία - Εισήγηση
1	<u>Σχόλια και προτάσεις του ΕΣΗΑΠΕ στο υπό διαβούλευση νομοσχέδιο για το νέο καθεστώς στήριξης σταθμών παραγωγής ηλεκτρικής ενέργειας από ΑΠΕ και ΣΗΘΥΑ</u> - Είναι απαραίτητο να <u>επισπευσθεί</u> η έκδοση των Υπουργικών Αποφάσεων που εξειδικεύουν τις απαραίτητες ρυθμίσεις ένταξης έργων ΑΠΕ στο καθεστώς FIR με διοικητικά οριζόμενο premium ώστε να υπάρξει η δυνατότητα έναρξης υποβολής σχετικών φακέλων στο ΛΑΓΗΕ από <u>1.9.2016</u>. Περαιτέρω, επιβάλλεται να <u>διερευνηθεί εξαντλητικά</u> με τη Γ.Δ. Ανταγωνισμού της ΕΕ η δυνατότητα υποβολής φακέλων ένταξης Α/Π και ΜΥΗΕ στο καθεστώς FIR με διοικητικά οριζόμενο premium <u>τουλάχιστον μέχρι τις 30.6.2017</u>, στο πλαίσιο της οποίας <u>ευελίξιας</u> παρέχεται από τις Κ.Γ. της ΕΕ για τις κρατικές ενισχύσεις. Στο Ν/Σ λαμβάνεται μέριμνα ώστε τα έργα που έχουν υπογράψει συμβάσεις ΡΡΑ έως την 31.12.2015 να παραμείνουν υπό προϋποθέσεις στο παλαιό καθεστώς (FIT) με τις τιμές που ίσχυαν κατά την 31.12.2015. Η μέριμνα αυτή καταλαμβάνει κυρίως Α/Π και ένα μικρό αριθμό ΜΥΗΕ. Όμως, από τα έργα αυτά, που σύμφωνα με τα στοιχεία του ΛΑΓΗΕ ανέρχονται στα <u>1,3 GW</u> περίπου, οι εκτιμήσεις μας δείχνουν ότι είναι ζήτημα αν θα μπορέσουν να λειτουργήσουν τα <u>300 MW μέχρι τις 31.3.2018</u> όπως ορίζεται στο Ν/Σ. Αλλά και από τα υπόλοιπα <u>πολύ λίγα</u> θα έχουν τη δυνατότητα να ενταχθούν στο νέο καθεστώς - για διάφορους λόγους. Επιπλέον, σημαντικός αριθμός εν εξελίξει <u>ώριμων έργων</u> που σήμερα δεν έχουν ΡΡΑ αλλά θα μπορούσαν να ενταχθούν στο καθεστώς FIR με διοικητικά οριζόμενο premium μέχρι 31.12.2016 κινδυνεύουν να μη τα καταφέρουν, λόγω των <u>ασφυκτικών</u> χρονικών περιθωρίων που προκύπτουν από το Ν/Σ για την εφαρμογή του. Δεδομένων και των αβεβαιολογιών για την έγκαιρη και επιτυχή διενέργεια και κατάληξη των διαγωνισμών (των πρώτων τουλάχιστον) και για την επιτυχή συμμετοχή των έργων στην αγορά σύμφωνα με τις διατάξεις του Ν/Σ, ο κίνδυνος να υπάρξει <u>δραματική μείωση</u> του ήδη χαμηλού ρυθμού <u>ένταξης νέων Α/Π</u> στο Σύστημα, ιδιαίτερα μετά το 2018, είναι παραπάνω από ορατός. - Η Απόφαση του ΥΠΕΝ (Άρθρο 5, παρ. 2) που θα καθορίσει - σύμφωνα με το Ν/Σ - όλα τα θέματα που σχετίζονται με τον προγραμματισμό και τη διενέργεια των διαγωνιστικών διαδικασιών να έχει εκδοθεί <u>πριν από τις 31.12.2016</u>. Σε διαφορετική περίπτωση θα υπάρξει <u>νέο νομοθετικό κενό</u>, με οδυνηρές συνέπειες για την περαιτέρω ανάπτυξη των έργων και της αγοράς των ΑΠΕ στη χώρα καθώς και για την επίτευξη του δεσμευτικού στόχου για τις ΑΠΕ για το 2020. - Βάση της προαναφερθείσας Υπουργικής Απόφασης του Άρθρου 5 <u>πρέπει να είναι η κατά προτεραιότητα εκπόνηση ενός δεσμευτικού, διαφανούς, αναλυτικού και εμπροσθοβαρούς Προγράμματος διενέργειας ανταγωνιστικών διαδικασιών</u>	Παρουσιάζεται παρακάτω σχολιασμός ανά παράγραφο. - Περιέχει γενικές επισημάνσεις. - Η γνώμη της ΡΑΕ θα έχει εκδοθεί μέχρι τις 30.11.2016 ώστε να εκδοθεί έγκαιρα και η απόφαση του Υπουργού. - Η επισημάνση έχει ληφθεί υπόψη και επιπλέον θα ληφθεί υπόψη κατά τη γνώμη της ΡΑΕ. - Η επισημάνση θα ληφθεί υπόψη στο πλαίσιο της Απόφασης Υπουργού μετά τη γνώμη της ΡΑΕ. - Η επισημάνση δεν κρίθηκε εύλογο να ενσωματωθεί, αλλά θα ληφθεί υπόψη για τυχόν μελλοντική ρύθμιση. - Η επισημάνση θα ληφθεί

υποβολής προσφορών για <u>κάθε επόμενο έτος και μέχρι το τέλος του 2020</u>. Το Πρόγραμμα αυτό θα πρέπει να είναι γνωστό εκ των προτέρων τόσο στην αγορά όσο και στις αρμόδιες υπηρεσίες που θα το υλοποιήσουν και θα εφαρμόζεται <u>χωρίς την ανάγκη άλλων αποφάσεων</u> από υπερκείμενες αρχές. Οι διαγωνιστικές διαδικασίες πρέπει να είναι <u>επαρκώς και σαφώς καθορισμένες</u> (τεχνολογία, ισχύς, ημερομηνίες διαγωνισμών, τρόπος υποβολής προσφορών, κλπ), <u>αυτοματοποιημένες, ηλεκτρονικές</u>, και να μην εξαρτώνται από τη βούληση του όποιου Υπουργού, υπηρεσιακού ή του Ρυθμιστή να τις υλοποιήσει. Το Πρόγραμμα πρέπει να προβλέπει <u>αυξημένη συχνότητα και ισχύ για τις διαγωνιστικές διαδικασίες</u> κατά τα έτη 2017 και 2018 έναντι των επομένων δύο ετών και να μπορεί να <u>αναθεωρείται</u> <u>έγκαιρα σε ετήσια ή διετή βάση</u>. Ένα τέτοιο Πρόγραμμα μπορεί να προσφέρει <u>ουσιαστική στήριξη</u> αλλά και την τόσο αναγκαία για τις επενδύσεις ΑΠΕ <u>προβλεψιμότητα</u> για τα αμέσως επόμενα χρόνια.	4. <u>Πρέπει σπωδρόποτε να προστεθεί στο Ν/Σ (Άρθρο 5) η πρόνοια της δυνατότητας εξαίρεσης από τους διαγωνισμούς (α) για έργα μικρής ισχύος ΑΠΕ και (β) όταν είναι εμφανές ότι δεν επιτυγχάνεται ο στόχος τους, και στις δύο περιπτώσεις με βάση τα σχετικά κριτήρια που προβλέπονται <u>ευθαρσώς</u> στις Κ.Γ. της Ε.Ε. για τις κρατικές ενισχύσεις.</u> Τέτοιες περιπτώσεις έχουν <u>ήδη τεθεί</u> μετ' επιτάσεως κατά τη διάρκεια της προηγούμενης αλλά και της τρέχουσας δημόσιας διαβούλευσης για το νέο πλαίσιο ΑΠΕ. Ενδεικτικά αναφέρονται Α/Π < 6 MW και έργα λουπών τεχνολογιών ΑΠΕ < 1 MW – περίπτωση (α) – καθώς και έργα (ή και κατηγορίες έργων) για τα οποία μπορεί να τεκμηριωθεί εκ των προτέρων ότι η διαγωνιστική διαδικασία θα οδηγήσει σε πολύ υψηλές τιμές (και επομένως σε μη αποδεκτή δημοσιονομική επιβάρυνση) ή αντίστροφα σε πολύ χαμηλές τιμές και μη υλοποίησή τους – περίπτωση (β).	υπόψη στο πλαίσιο της Απόφασης Υπουργού μετά τη γνώμη της ΡΑΕ. 7. Η επισημάνση έχει ληφθεί υπόψη, χωρίς όμως να υιοθετείται πλήρως η πρόταση (παρ.20 του αρ.3) 8. Η επισημάνση έχει ληφθεί υπόψη και έχει προβλεφθεί επιπλέον χρόνος για την υλοποίηση των έργων. 9. Η επισημάνση δεν κρίθηκε εύλογο να ενσωματωθεί. 10. Η επισημάνση δεν κρίθηκε εύλογο να ενσωματωθεί. 11. Η επισημάνση δεν κρίθηκε εύλογο να ενσωματωθεί. 12. Η επισημάνση δεν κρίθηκε εύλογο να ενσωματωθεί, ωστόσο στο σχέδιο νόμου προβλέπεται η δυνατότητα με Υπουργική Απόφαση αλλαγής των
5. Τα Α/Π που συνδέονται στο <u>Ειδικό Έργο Εύβοιας, συνολικής ισχύος 350 MW περίπου, να δύνανται να <u>παραμείνουν στο καθεστώς FIT</u>, υπό την προϋπόθεση της ολοκλήρωσης και λειτουργίας τους μέχρι 31.3.2018, όπως προβλέπεται για τα έργα ΑΠΕ που διαθέτουν υπογεγραμμένα PPA μέχρι 31.12.2015.</u> Τα έργα αυτά έχουν ήδη διανύσει μια υπερ-δεκαπενταετή φάση ανάπτυξης, κατά την οποία έχει αδιαμφισβήτητα αποδειχθεί η δέσμευση των επενδυτικών τους φορέων, μέσω και της εγγυοδοσίας που έχουν παράσχει. Η εγγυοδοσία αυτή έχει καταστήσει την επένδυση <u>αμετάκλητη</u> και συνιστά <u>επιβεβαίωση</u> της ενίσχυσης λειτουργίας από το κράτος. Περαιτέρω, η διασφάλιση, με τον τρόπο αυτό, της ομαλής χρηματοδότησης και υλοποίησης των ώριμων αυτών επενδύσεων, ευνοεί τα μέγιστα την <u>έγκαιρη επιστροφή</u> στον ΑΔΜΗΕ του κόστους του δικτύου που έχει ήδη κατασκευάσει στην περιοχή, το οποίο σε αντίθετη περίπτωση θα <u>μετακυλίσσει</u> στους καταναλωτές.	6. Είναι απαραίτητο να ληφθεί ειδική μέριμνα ώστε να διατηρηθεί το καθεστώς FIT για τα έργα που περιλαμβάνονται στην κατηγορία «Αέρια εκλυόμενα από χώρους υγειονομικής ταφής και εγκαταστάσεις βιολογικού καθαρισμού και βιοαέριο που προέρχεται από την αναερόβια χώνευση του βιοαποδομήσιμου κλάσματος αποβλήτων και την οργανική ύλη/λάσπη βιολογικών καθαρισμών» και των οποίων οι διαγωνιστικές διαδικασίες (ΣΔΙΤ, Παραχωρήσεις κλπ) έχουν ολοκληρωθεί. Τα εν λόγω έργα έχουν διαμορφώσει τα επιχειρηματικά σχέδια τους σύμφωνα με τις προβλέψεις του προηγούμενου	υπόψη στο πλαίσιο της Απόφασης Υπουργού μετά τη γνώμη της ΡΑΕ. 7. Η επισημάνση έχει ληφθεί υπόψη, χωρίς όμως να υιοθετείται πλήρως η πρόταση (παρ.20 του αρ.3) 8. Η επισημάνση έχει ληφθεί υπόψη και έχει προβλεφθεί επιπλέον χρόνος για την υλοποίηση των έργων. 9. Η επισημάνση δεν κρίθηκε εύλογο να ενσωματωθεί. 10. Η επισημάνση δεν κρίθηκε εύλογο να ενσωματωθεί. 11. Η επισημάνση δεν κρίθηκε εύλογο να ενσωματωθεί. 12. Η επισημάνση δεν κρίθηκε εύλογο να ενσωματωθεί, ωστόσο στο σχέδιο νόμου προβλέπεται η δυνατότητα με Υπουργική Απόφαση αλλαγής των

καθεστώς και η ανατροπή των εσόδων θα επιφέρει σημαντικά κωλύματα στην υλοποίηση και λειτουργία τους. 7. Σε περίπτωση <u>επαύξεως</u> της εγκατεστημένης ισχύος ενός έργου ΑΠΕ κατά ποσοστό τέτοιο, που δεν απαιτείται τροποποίηση της άδειας παραγωγής του σύμφωνα με τα προβλεπόμενα στον Ν. 3468/2006 όπως ισχύει, η παραγόμενη ενέργεια να πληρώνεται στο <u>σύνολό της</u> βάσει του συστήματος και ύψους στήριξης που ίσχυε κατά τη σύναψη της αρχικής Σύμβασης Αγοραπωλησίας (PPA). <u>Αποφεύγονται</u> σοβαρά προβλήματα ολοκλήρωσης σημαντικού αριθμού Α/Π τα οποία βρίσκονται σε <u>τελική</u> φάση χρηματοδότησης και υλοποίησης. 8. Σε περιπτώσεις έργων με υπογεγραμμένο PPA μέχρι 31/12/2015 που δεν έχουν τεθεί σε λειτουργία μέχρι τα χρονικά όρια που ορίζονται στο Άρθρο 1 (παράγραφοι 11&12), θα πρέπει να λαμβάνεται υπ' όψιν η <u>ωριμότητα κατασκευής</u> στα συγκεκριμένα χρονικά όρια πριν υποχρεωθούν σε αλλαγή καθεστώτος ενίσχυσης. <u>Ενδεικτικά</u>, αναφέρεται ως κριτήριο ωριμότητας να υπάρχουν αποδεικτικά πληρωμής για ποσοστό μεγαλύτερο ή ίσο του 50% του κόστους κατασκευής (BOP και κύριος εξοπλισμός), τότε να διατηρούν το δικαίωμα να αποζημιώνονται κατά τις διατάξεις του άρθρου 13 του Ν. 3468/2006 όπως ισχύει. 9. Για τα Α/Π που εγκαθίστανται σε νησιά, διασυνδεδεμένα ή μη, καθώς και σε βραχονησίδες οι οποίες συνδέονται στο Σύστημα μέσω νέας υποθαλάσσιας διασύνδεσης, να υπολογίζεται επιπλέον προσαύξηση της Τιμής Αναφοράς, ανάλογα με την ισχύ και το μήκος της διασύνδεσης, σύμφωνα με τα προβλεπόμενα στον Ν. 3851/2010. Το κόστος εγκατάστασης, λειτουργίας και συντήρησης Α/Π στα νησιά είναι υψηλότερα σε σύγκριση με τα αντίστοιχα για Α/Π στην ηπειρωτική χώρα. Το κόστος εγκατάστασης είναι ακόμη μεγαλύτερο όταν κατασκευάζεται νέα διασύνδεση. 10. Οι αιολικές εγκαταστάσεις πάνω σε <u>βραχονησίδες</u> και <u>μη διασυνδεδεμένα νησιά</u> θα πρέπει να <u>αναπτυχθούν κατά προτεραιότητα</u> και όχι μόνον εφόσον διαπιστώνεται αδυναμία επίτευξης των στόχων ΑΠΕ. Ως εκ τούτου οι βραχονησίδες και τα μη διασυνδεδεμένα νησιά θα πρέπει να εξαιρεθούν από την παράγραφο 10 του Άρθρου 2 του Ν/Σ. Οι βασικοί λόγοι είναι ότι αξιοποιούν αποτελεσματικά το ιδιαίτερα <u>σημαντικό</u> αιολικό δυναμικό τους για παραγωγή καθαρής ενέργειας και, επιπλέον, προσφέρουν <u>γεωπολιτικά</u> πλεονεκτήματα, καθώς η ανάπτυξη οικονομικής δραστηριότητας κατοχυρώνει <u>δικαίωμα ΑΟΖ</u> γύρω από αυτά. 11. Η <u>τιμή αναφοράς</u> κάθε έργου ΑΠΕ να <u>αναπροσαρμόζεται</u> ετησίως με το 80% τουλάχιστον του <u>πληθωρισμού</u>. Με δεδομένο ότι σχεδόν όλα τα <u>κόστη</u> των έργων ΑΠΕ (χρηματοοικονομικά, ασφάλιστρα, λειτουργικά, κλπ.) <u>συνδέονται</u> τελικά με τον πληθωρισμό, είναι πολύ σημαντικό για τη βιωσιμότητα των σχετικών επενδύσεων να υπάρξει έστω και μερική προστασία από τον πληθωρισμό. 12. Προτείνεται η «αξιοποίηση βιοαερίου που προέρχεται από την αναερόβια χώνευση του βιοαποδομήσιμου κλάσματος αποβλήτων» να αποτελέσει <u>νέα κατηγορία</u> στον Πίνακα 1 (Άρθρο 2) με <u>δύο κατηγορίες</u> ανάλογες με την εγκατεστημένη ισχύ ≤ 3 και > 3 MW αντίστοιχα. Η παραγωγή βιοαερίου από οργανικά στερεά απόβλητα περιλαμβάνει την κατασκευή μιας βιομηχανικής εγκατάστασης, στην οποία εγκαθίσταται εξειδικευμένος ηλεκτρομηχανολογικός εξοπλισμός και αντιδραστήρες, όπου συντελείται η	κατηγοριών και των ΤΑ. 13. Η επισήμανση ενσωματώθηκε μερικώς (το 2° σκέλος της). 14. Η επισήμανση δεν κρίθηκε εύλογο να ενσωματωθεί. 15. Στο τελικό νομοσχέδιο προστέθηκε παράγραφος που ρυθμίζει την περίπτωση. 16. Η επισήμανση δεν κρίθηκε εύλογο να ενσωματωθεί.
---	---

	επεξεργασία των οργανικών στερεών αποβλήτων, ώστε να παραχθεί το βιοαέριο μέσω της διαδικασίας της αναερόβιας χώνευσης. Η κεφαλαιακή δαπάνη για την κατασκευή μιας μονάδας παραγωγής και αξιοποίησης βιοαερίου από οργανικά απόβλητα κυμαίνεται στα 6000 ευρώ/kW_{el} και η λειτουργική της δαπάνη στα 800€/kW_{el}. Η προτεινόμενη Τιμή Αναφοράς για αυτές τις κατηγορίες είναι 220€/MWh και 200 €/MWh αντίστοιχα. 13. Ο Συντελεστής Ανάκτησης Κεφαλαίου (ΣΑΚ) να υπολογίζεται με βάση τη διάρκεια χορήγησης της ενίσχυσης λειτουργίας <u>χωρίς</u> τη χρήση επιτοκίου ανάκτησης καθώς δεν επιβαρύνει τον Κρατικό Προϋπολογισμό. Επιπλέον, πρέπει να διευκρινιστεί ότι η Κεφαλαιακή Ενίσχυση ή άλλη ισοδύναμη μορφή ενίσχυσης θα αφορά στο ποσό που <u>εισπράχθηκε τελικώς</u> (Άρθο 1, Παρ. 7 – 10) Η γραμμική απόσβεση της ονομαστικής αξίας είναι μια πάγια λογιστική αρχή που χρησιμοποιείται στη σύνταξη των οικονομικών καταστάσεων και σε όλες τις συναλλαγές με τις αρμόδιες αρχές. Δεν υπάρχει ιδιαίτερος λόγος να παραβιαστεί η αρχή αυτή. 14. Πρέπει να διευκρινιστεί σαφώς στο Άρθρο 3 ότι προϋποθέσεις για την εφαρμογή της παρ. 8 του Άρθρου 3 είναι η <u>ύπαρξη επαρκούς πλήθους Φορέων Σωρευτικής Εκπροσώπησης (ΦοΣΕ)</u> και η <u>θέσπιση και λειτουργία του ΦοΣΕ Τελευταίου Καταφυγίου (ΦοΣΤεκ)</u> 15. Στο Άρθρο 1, παρ. 19 να αποσαφηνιστεί ο τρόπος συμμετοχής στην αγορά ηλεκτρικής ενέργειας των σταθμών ΑΠΕ που είναι εγκατεστημένοι στα <u>Μη Διασυνδεδεμένα Νησιά</u> και που θα επιλέξουν να <u>συνεχίζουν να λειτουργούν μετά την ημερομηνία λήξης της Άδειας Λειτουργίας</u>. Η περιπτωση αφορά στους αιολικούς σταθμούς στα Μη Διασυνδεδεμένα Νησιά των οποίων η Άδεια Λειτουργίας λήγει και ο φορέας τους επιθυμεί τη συνέχιση της λειτουργίας τους υπό την προϋπόθεση της ανανέωσης όλων των απαραίτητων για τη λειτουργία τους αδειών και της διατήρησης του ίδιου εξοπλισμού. <u>Ειδικότερα πρέπει να αποσαφηνιστεί το καθεστώς υπό το οποίο θα αποζημιώνεται η παραγόμενη ενέργεια των συγκεκριμένων σταθμών.</u> 16. Στους σταθμούς της περίπτωσης του Άρθρου 1 παρ.13. που <u>δύνανται να αιτηθούν προς το ΛΑΓΗΕ τη λύση της ισχύουσας Σύμβασης Πώλησης και τη μετάπτωση σε καθεστώς Λειτουργικής Ενίσχυσης στη βάση Διαφορικής Προσαύξησης με σύμβαση ΣΕΔΠ</u> θεωρούμε ότι πρέπει να καθοριστεί <u>κίνητρο για να υιοθετηθεί από τους φορείς των έργων η δυνατότητα αυτή</u>. Το κίνητρο αυτό θα μπορούσε να είναι η <u>χρονική επέκταση της ισχύος της νέας ΣΕΔΠ, σε σχέση με την παλιά Σύμβαση Πώλησης, ενδεχομένως και σε συνδυασμό μια ευνοϊκή ρύθμιση ως προς την Τιμή Αναφοράς</u>. Οι φορείς των οποίων τα έργα έχουν υπογεγραμμένες Συμβάσεις Πώλησης FIT δεν έχουν τις υποχρεώσεις οι οποίες θα προβλέπονται μέσω της υπογραφής ΣΕΔΠ, γεγονός που θα λειτουργήσει αποτρεπτικά στην μετάβαση από Σύμβαση Πώλησης με FIT σε ΣΕΔΠ. Επιπλέον, θεωρούμε ότι το μέτρο της υιοθέτησης από παλιά έργα των ΣΕΔΠ θα έχει ευεργετικές συνέπειες στις διαδικασίες πρόβλεψης παραγωγής σε πρώτο στάδιο, εξορρόπησης μελλοντικά και στη λειτουργία των Φορέων Σωρευτικής Εκπροσώπησης (ΦοΣΕ) και τη λειτουργία της αγοράς ευρύτερα.
--	--

2	ΑΠΟΦΕΙΣ ΚΑΙ ΠΡΟΤΑΣΕΙΣ ΤΗΣ ΕΤΑΙΡΕΙΑΣ «ΤΕΡΝΑ ΕΝΕΡΓΕΙΑΚΗ» ΕΠΙ ΤΟΥ ΝΟΜΟΣΧΕΔΙΟΥ ΓΙΑ ΤΟ ΝΕΟ ΚΑΘΕΣΤΩΣ ΣΤΗΡΙΞΗΣ ΤΩΝ ΣΤΑΘΜΩΝ ΠΑΡΑΓΩΓΗΣ ΗΛΕΚΤΡΙΚΗΣ ΕΝΕΡΓΕΙΑΣ ΑΠΟ ΑΠΕ ΚΑΙ ΣΗΘΥΑ 1. ΕΠΑΥΞΗΣΗ ΙΣΧΥΟΣ Θα πρέπει να διευκρινισθεί ότι σε περίπτωση τροποποίησης της τελικής ισχύος ενός έργου κατά ποσοστό τέτοιο, που δεν απαιτείται τροποποίηση της άδειας παραγωγής του σύμφωνα με τα προβλεπόμενα στον Νόμο 3468/2006 όπως ισχύει, το σύνολο της παραγόμενης ενέργειας θα αποζημιώνεται βάσει του συστήματος και ύψους στήριξης που ισχύει κατά τη σύναψη της αρχικής Σύμβασης Αγοραπωλησίας. Είναι ιδιαίτερα σημαντικό για έργα τα οποία βρίσκονται σε τελική κατάσταση χρηματοδότησης και υλοποίησης για τα οποία είναι απαραίτητο να επιβεβαιωθεί ότι θα αποζημιώνονται με την υπογεγραμμένη ταρίφα για όλο το ποσό της πωλούμενης ενέργειας. 2. ΕΙΔΙΚΟ ΕΡΓΟ ΕΥΒΟΙΑΣ Είναι απαραίτητη η διατήρηση του Ειδικού Έργου Εύβοιας (Νέα Μάκρη – Πολυτάταμος) στο σύστημα της εγγυημένης τιμής πώλησης (FIT), με χρονικούς περιορισμούς ανάλογους με αυτούς που θα ισχύσουν για την γενική περίπτωση. Συγκεκριμένα, τα έργα αυτά έχουν ήδη διανύσει μια υπερ-δεκαπενταετή φάση ανάπτυξης. Έχει αδιαμφισβήτητα αποδειχθεί η δέσμευση των επενδυτικών τους φορέων, μέσω και της εγγυοδοσίας που έχουν παράσχει. Η εγγυοδοσία αυτή έχει καταστήσει την επένδυση αμετάκλητη (παρ. 19.43 των Κατευθυντήριων Γραμμών) και συνιστά επιβεβαίωση της ενίσχυσης λειτουργίας από το κράτος. Περαιτέρω, η διασφάλιση, με τον τρόπο αυτό, της ομαλής χρηματοδότησης και υλοποίησης των ώριμων αυτών επενδύσεων, ευνοεί τα μέγιστα την έγκαιρη επιστροφή στον ΑΔΜΗΕ του κόστους του δικτύου που έχει ήδη κατασκευάσει στην περιοχή, το οποίο σε αντίθετη περίπτωση θα μετακυλήσει στους καταναλωτές. 3. ΥΠΟΘΑΛΑΣΣΙΕΣ ΔΙΑΣΥΝΔΕΣΕΙΣ Προτείνεται όπως τις αιολικές εγκαταστάσεις που εγκαθίστανται σε νησιά, διασυνδεόμενα ή μη, καθώς και σε βραχονησίδες οι οποίες συνδέονται στο Σύστημα μέσω νέας υποθαλάσσιας διασύνδεσης, να υπολογίζεται επιπλέον ποσοστό αποζημίωσης, ανάλογα με την ισχύ και το μήκος της διασύνδεσης, σύμφωνα με τα προβλεπόμενα στον Νόμο 3851/2010. Ειδικά οι βραχονησίδες και τα μη διασυνδεόμενα νησιά θα πρέπει να εξαιρεθούν από την παράγραφο 10 του Άρθρου 2. Οι αιολικές εγκαταστάσεις πάνω σε βραχονησίδες και μη διασυνδεόμενα νησιά θα πρέπει να αναπτυχθούν κατά προτεραιότητα και όχι εφόσον διαπιστώνεται αδυναμία επίτευξης στόχων ΑΠΕ. Οι βασικοί λόγοι είναι ότι παρέχουν πλούσιο αιολικό δυναμικό για παραγωγή καθαρής ενέργειας και επιπλέον η εγκατάσταση αιολικών πάρκων δημιουργεί ΑΟΖ γύρω από αυτά. 4. ΕΡΓΑ ΜΕ ΥΠΟΓΕΓΡΑΜΜΕΝΕΣ ΣΥΜΒΑΣΕΙΣ ΑΓΟΡΑΠΩΛΗΣΙΑΣ Στην περίπτωση που έργο με υπογεγραμμένη Σύμβαση Αγοραπωλησίας μέχρι 31/12/2015 δεν έχει τεθεί σε λειτουργία μέχρι τα χρονικά όρια που ορίζονται στο Άρθρο 1 παράγραφος 11&12, τότε θα πρέπει να εξετάζεται η ωριμότητα κατασκευής στα	Παρουσιάζεται παρακάτω σχολιασμός ανά παράγραφο. 1. Η επισήμανση έχει ληφθεί υπόψη, χωρίς όμως να υιοθετείται πλήρως η πρόταση (παρ.20 του αρ.3). 2. Η επισήμανση δεν κρίθηκε εύλογο να ενσωματωθεί, αλλά θα ληφθεί υπόψη για τυχόν μελλοντική ρύθμιση. Παρόλα αυτά ενσωματώθηκε διάταξη για την επιτάχυνση των έργων. 3. Η επισήμανση δεν κρίθηκε εύλογο να ενσωματωθεί. 4. Η επισήμανση έχει ληφθεί υπόψη και έχει προβλεφθεί επιπλέον χρόνος για την υλοποίηση των έργων. 5. Η επισήμανση δεν κρίθηκε εύλογο να ενσωματωθεί, ωστόσο στο σχέδιο νόμου προβλέπεται η δυνατότητα με Υπουργική
---	--	---

Απόφαση αλλαγής των κατηγοριών και των ΤΑ. 6. Η επισημάνση δεν κρίθηκε εύλογο να ενσωματωθεί, ωστόσο στο σχέδιο νόμου προβλέπεται η δυνατότητα με Υπουργική Απόφαση αλλαγής των κατηγοριών και των ΤΑ. 7. Η επισημάνση θα ληφθεί υπόψη στο πλαίσιο της Απόφασης Υπουργού μετά τη γνώμη της ΡΑΕ. 8. Η επισημάνση δεν κρίθηκε εύλογο να ενσωματωθεί.	συγκεκριμένα χρονικά όρια. Εάν υπάρχουν αποδεικτικά πληρωμής για ποσοστό μεγαλύτερο ή ίσο του 60% του κόστους κατασκευής (ΒΟΡ και κύριος εξοπλισμός), τότε να διατηρούν το δικαίωμα να αποζημιώνονται κατά τις διατάξεις του άρθρου 13 του ν. 3468/2006 όπως ισχύει. 5. ΠΑΡΑΓΩΓΗ ΒΙΟΑΕΡΙΟΥ ΑΠΟ ΟΡΓΑΝΙΚΑ ΣΤΕΡΕΑ ΑΠΟΒΛΗΤΑ Προτείνεται η «αξιοποίηση βιοαερίου που προέρχεται από την <u>Βιομηχανική Αναερόβια Χώνευση του βιοαποδομήσιμου κλάσματος αποβλήτων</u>» να αποτελέσει νέα κατηγορία στον πίνακα με δυο κατηγορίες ανάλογες με την εγκατεστημένη ισχύ ≤ 3 και >3 MW αντίστοιχα. Για την <u>Βιομηχανική Παραγωγή</u> του βιοαερίου από οργανικά στερεά απόβλητα απαιτείται η κατασκευή <u>ειδικής βιομηχανικής εγκατάστασης</u>, στην οποία εγκαθίσταται ηλεκτρομηχανολογικός εξοπλισμός και αντιδραστήρες, όπου συντελείται η επεξεργασία των οργανικών στερεών αποβλήτων, ώστε να παραχθεί το βιοαέριο μέσω της διαδικασίας της αναερόβιας χώνευσης. Η κεφαλαιακή δαπάνη για την κατασκευή μιας μονάδας παραγωγής και αξιοποίησης βιοαερίου από οργανικά απόβλητα ανέρχεται στα 6.000 ευρώ/kW_{el} και η ετήσια λειτουργική της δαπάνη στα 800€/kW_{el}. Η προτεινόμενη Τιμή Αναφοράς για αυτές τις κατηγορίες είναι 220€/MW_h και 200 €/MW_h για εγκατεστημένη ισχύ ≤ 3 και >3 MW αντίστοιχα. 6. ΚΑΘΕΣΤΩΣ ΑΠΟΖΗΜΙΩΣΗΣ ΕΡΓΩΝ ΠΑΡΑΓΩΓΗΣ ΒΙΟΑΕΡΙΟΥ Είναι απαραίτητο να διατηρηθεί το καθεστώς FIT για τα έργα ανεξαρτήτως ισχύος που περιλαμβάνονται στην κατηγορία: «<u>Αέρια εκλυόμενα από χώρους υγειονομικής ταφής και εγκαταστάσεις βιολογικού καθαρισμού και βιοαέριο που προέρχεται από την αναερόβια χώνευση του βιοαποδομήσιμου κλάσματος στερεών αποβλήτων και την οργανική ύλη/λάσπη βιολογικών καθαρισμών</u>» Είναι κατεξοχήν έργα κυκλικής οικονομίας τα οποία λύνουν προβλήματα περιβαλλοντικής ρύπανσης, που είναι ζωτικής σημασίας για τις τοπικές κοινωνίες, ενώ παράλληλα δίνουν διέξοδο στην επιχειρηματικότητα σε αρκετούς κλάδους πρωτογενούς παραγωγής (κτηνοτροφία, αγροτικό τομέα, βιομηχανίες τροφίμων κτλ.) και συμβάλουν στους στόχους ανάπτυξης και ανακύκλωσης του νέου ΕΣΔΑ. Παράλληλα τα εν λόγω έργα εμπίπτουν και στις σχετικές ευρωπαϊκές οδηγίες για την εξάφρεση τους από τους διαγωνισμούς. 7. ΈΡΓΑ ΠΟΥ ΕΧΟΥΝ ΣΥΜΜΕΤΑΣΧΕΙ ΕΠΙΤΥΧΩΣ ΣΕ ΔΙΑΓΩΝΙΣΤΙΚΕΣ ΔΙΑΔΙΚΑΣΙΕΣ (ΣΔΙΤ, ΠΑΡΑΧΩΡΗΣΕΙΣ κλπ) Τα έργα αυτά έχουν διαμορφώσει τα επιχειρηματικά και χρηματοδοτικά τους σχέδια σύμφωνα με τις προβλέψεις του καθεστώτος FIT, έτσι η ανατροπή των εσόδων θα οδηγήσει στην πλήρη ακύρωση της υλοποίησης και λειτουργία τους. Ως εκ τούτου είναι απαραίτητο να <u>εξαλειφθούν από τις διαγωνιστικές διαδικασίες ανεξαρτήτως της ισχύος τους σύμφωνα και με τα κριτήρια των Κατευθυντήριων Γραμμών</u>. 8. ΔΙΑΔΙΚΑΣΙΑ ΑΝΑΘΕΩΡΗΣΗΣ ΤΙΜΩΝ ΑΠΟΖΗΜΙΩΣΗΣ Δεν διευκρινίζεται στο Άρθρο 2 με ποιο δείκτη θα αναπροσαρμόζεται ετήσια η Τιμή Αναφοράς που κατοχυρώνεται από κάθε συγκεκριμένο έργο. Με δεδομένο ότι όλα σχεδόν τα κόστη των έργων ΑΠΕ (ασφάλιστρα, λειτουργικά, κλπ.) συνδέονται τελικά με τον πληθωρισμό, είναι πολύ σημαντικό για τη βιωσιμότητα των σχετικών επενδύσεων να υπάρξει έστω και μερική προστασία από τον πληθωρισμό. Για αυτό προτείνεται η <u>τιμή αναφοράς κάθε έργου να αναπροσαρμόζεται ετησίως με το 40%</u>
--	--

	τουλάχιστον του πληθωρισμού.	
3	Σχόλια / προτάσεις της GAMESA αναφορικά με το νέο σχήμα λειτουργικής ενίσχυσης για παραγωγή ηλεκτρικής ενέργειας από ΑΠΕ και ΣΗΘΥΑ - Η πρώτη γενική παρατήρηση είναι ότι το σχέδιο νόμου θέτει τις βάσεις για ένα νέο και διαρκές <u>πρόγραμμα της αγοράς</u> αφού οδηγεί σε μια συνεχή αναμονή υπογραμμάτων ή ρυθμιστικών αποφάσεων που σε μερικές περιπτώσεις δεν χαρακτηρίζονται καν από ρεαλιστικά χρονοδιαγράμματα. - Στο νέο σ/ν είναι θετικό ότι διαγράφθηκαν οι παλιότερες αναφορές σε μείωση στόχου ΑΠΕ 2020 (18% στην τελική κατανομή ενέργειας και "περίπου 2.200 έως 2700 MW νέων έργων ΑΠΕ"). Παρόλα αυτά θεωρούμε ότι πρέπει άμεσα το Υπουργείο να διευκρινίσει τα θέματα αυτά, να επιβεβαιώσει την πολιτική στήριξης των ΑΠΕ και τους στόχους του 2020 και να θέσει φιλόδοξους στόχους για το 2030 σύμφωνα με τις κατευθύνσεις που έθεσε η Συμφωνία του Παρισιού. - Είναι θετικό ότι λαμβάνεται μέριμνα ώστε τα έργα που έχουν υπογράψει Σύμβαση Πώλησης ηλεκτρικής ενέργειας έως την 31.12.2015 να παραμείνουν στο παλαιό καθεστώς FIT με τις τιμές που ίσχυαν κατά την 31.12.2015. Επειδή όμως έχει ήδη μεσολαβήσει μεγάλο διάστημα από την 31.12.2015, η προθεσμία έχει συμπιεστεί και χρειάζεται να μετατεθεί ή να αφορά προηγούμενο στάδιο υλοποίησης (πχ υποβολή δήλωσης ετοιμότητας σύνδεσης αντί για δοκιμαστική λειτουργία). - Η λαμβανόμενη Τ.Α. για Αιολικά Πάρκα στο ΔΣ έχει υπολογιστεί σε 98 €/MWh, ποσό που είναι μειωμένο – αδικαιολόγητα - κατά 6,7% σχετικά με την ταρίφα που θεσμοθετήθηκε τον Απρίλιο 2014 με το Ν.4254/2014 (105 €/MWh), αν και στο μεσοδιάστημα υπήρξε επιδείνωση της οικονομικής κατάστασης της χώρας, επιπρόσθετες δυσκολίες χρηματοδότησης, πολλοί πρόσθετοι φόροι, και γενικότερα αύξηση του επιχειρηματικού κινδύνου. Από τα προηγούμενα σχέδια που τέθηκαν σε διαβούλευση θεωρούμε ότι στην ανάλυση που κατέληξε σε αυτή την Τ.Α. δεν έχουν ληφθεί υπόψη δεδομένα όπως η διακοψιμότητα καθώς και ότι έγινε με λάθος εκτιμήσεις που είναι εκτός της σημερινής πραγματικότητας σε θέματα όπως α) το μέσο CAPEX για τα αιολικά, αφού οι σημερινές ανεμογεννήτριες έχουν αυξημένη απόδοση, αλλά και μεγαλύτερο CAPEX, β) το Σταθμισμένο Μέσο Κόστος Κεφαλαίου που θεωρείται 9%, γ) ο λόγος δανεισμού/δίων κεφαλαίων. - Στα πλαίσια αυτά θεωρούμε επίσης απαραίτητο να υπάρχει και <u>τιμολογιακή αναπροσαρμογή της Τ.Α.</u> - Πέραν των ανωτέρω, εκτιμούμε ότι είναι κρίσιμη, σκόπιμη η διατήρηση των <u>ώριμων αιολικών πάρκων του Ειδικού Έργου Εύβοιας (Νέα Μάκρη – Πολυπόταμος)</u> στο σύστημα της ενγυημένης τιμής πώλησης FIT. Συγκεκριμένα, τα έργα αυτά έχουν ήδη διέλθει από μια εξαιρετικά χρονοβόρα, υπερ-δεκαετιαστή φάση ανάπτυξης κατά την οποία έχει αποδειχθεί η δέσμευση των επενδυτικών τους φορέων μέσω της εγγυοδοσίας που έχουν παράσχει. Η τελευταία θα μπορούσε να θεωρηθεί ότι έχει καταστήσει την επένδυση αμετάκλητη (παρ. 19.43 των Κατευθυντήριων Γραμμών) και ότι συνιστά επιβεβαίωση της ενίσχυσης λειτουργίας από το κράτος. Περαιτέρω, η διασφάλιση με τον τρόπο αυτό της ομαλής χρηματοδότησης και υλοποίησης των ώριμων αυτών επενδύσεων, ευνοεί τα μέγιστα την έγκαιρη επιστροφή στον ΑΔΜΗΕ του αναλογούντος σε αυτές κόστους του δικτύου που έχει κατασκευάσει στην περιοχή και την αποφυγή της επιβάρυνσης των καταναλωτών.	Πολλές από τις επισημάνσεις αποτελούν γενικές αναφορές. Επίσης, κάποιες έχουν μελετηθεί με αφορμή σχόλια άλλων φορέων.

	- Ο ορισμός των Μηχανισμών Χονδρεμπορικής Αγοράς (MXA) είναι ασαφής. Είναι απαραίτητο να οριστούν σε σχέση με την αληθινή τους λειτουργία που είναι η διασφάλιση πρόσθετων αποζημιώσεων στους συμβατικούς παραγωγούς πέραν του ΗΕΠ (αρ. 1Β, παρ. 10). Επίσης η λειτουργία του μηχανισμού προστασίας του ΜΜΚΘΣ είναι ασαφής σε αντίθεση με το κείμενο που είχε τεθεί σε διαβούλευση. Οι λεπτομέρειες της μεθοδολογίας καθορισμού της ΕΤΑ παρατέμπονται σε ΥΑ, είναι όμως σημαντικό ζήτημα επενδυτικής ασφάλειας οι βασικές αρχές να περιλαμβάνονται στο νόμο. - Η Προσαύξηση Ανάπτυξης Επιχειρησιακής Ετοιμότητας είναι χαμηλή, δεν καλύπτει τις ανάγκες του νέου συστήματος, και ειδικά στη φάση της πλήρους λειτουργίας του target model θα χρειαστεί να αυξηθεί. - Τέλος εκφράζουμε την αντίθεσή μας για την πιθανότητα διαγωνισμών το 2017. Η αγορά της αιολικής ενέργειας είναι μικρή αναλογικά στην χώρα μας, θεωρούμε δε ότι οι συμπεριφορές που περιγράφονται στην παράγραφο 126 των «Κατευθυντηρίων γραμμών για τις κρατικές ενισχύσεις στον τομέα του περιβάλλοντος και της ενέργειας για την περίοδο 2014-2020» (EEAG 2014-2020) θα τύχουν απόλυτης εφαρμογής στην χώρα. Σημαντικό δε είναι το γεγονός ότι δεν είναι δυνατόν να εφαρμοστεί το 2017 ένα νέο σύστημα, ακυρώνοντας το σύστημα που συζητάμε σήμερα και μάλιστα σε τόσο μικρό χρονικό διάστημα. Επιπλέον είναι προφανές ότι η καθυστέρηση στην εφαρμογή του Συστήματος FIP δεν έδωσε το ελάχιστο μεταβατικό περιθώριο του ενός έτους ώστε να γίνει πιο ομαλή η εισαγωγή των ανταγωνιστικών διαδικασιών και κατά συνέπεια είναι επιτακτική η μετάθεση εφαρμογής τους τουλάχιστον κατά το προαναφερόμενο χρονικό διάστημα. Επιπροσθέτως δεν υπάρχουν πλέον τα χρονικά περιθώρια ώστε να αξιολογηθούν επαρκώς τα αποτελέσματα του πιλοτικού διαγωνισμού για τα φωτοβολταϊκά εντός του 2016 και να ληφθούν υπόψη κατά τη διενέργεια της μείζονος διαδικασίας που κινδυνεύει να εντάξει ακρίτως και άλλες τεχνολογίες όπως τα αιολικά.	
4	23 Ιουνίου 2016 ΣΥΝΔΕΣΜΟΣ ΠΑΡΑΓΩΓΩΝ ΕΝΕΡΓΕΙΑΣ με ΦΩΤΟΒΟΛΤΑΪΚΑ (ΣΠΕΦ) Θέμα: Δημόσια διαβούλευση για το νέο σχήμα λειτουργικής ενίσχυσης για παραγωγή ηλεκτρικής ενέργειας από νέες ΑΠΕ και ΣΗΘΥΑ. Αξιότιμε κε Υπουργέ και κε Γενικέ Σε συνέχεια της θέσης στις 17/6/16 σε δημόσια διαβούλευση του τελικού σχεδίου του Υπουργείου σας για το νέο σχήμα λειτουργικής ενίσχυσης των νέων στο εξής ΑΠΕ, παρακαλούμε βρείτε συνημμένα τις παρατηρήσεις μας: 1. Στο άρθρο 1, παράγραφος 13 εκτίμηση μας είναι πως η δυνατότητα να αιτηθούν λύση της σύμβασης με ΛΑΓΗΕ αφορά τους σταθμούς ΑΠΕ και ΣΗΘΥΑ της παραγράφου 11 και όχι της παραγράφου 10 που μάλλον εσφαλμένα αναγράφεται στο σχέδιο. 2. Στο ίδιο άρθρο 1, παράγραφος 13 δεν αντιλαμβάνομαστε την σκοπιμότητα να αιτηθεί την λύση της σύμβασης feed in tariff που διατηρεί ένας σταθμός ΑΠΕ με ΛΑΓΗΕ για να προσχωρήσει σε ΣΕΔΠ (σύμβαση ενίσχυσης με διαφορεική προσαύξηση) κατά την	Η πρώτη επισημάνση έχει ληφθεί υπόψη. Οι υπόλοιπες επισημάνσεις δεν κρίθηκε εύλογο να ενσωματωθούν.

	οποία ΣΕΔΠ θα λαμβάνει την ίδια τιμή με αυτήν που αρχικά υπό το feed in tariff λάμβανε, αλλά επιπλέον θα έχει υποχρεώσεις προβλέψιμων στον ΗΕΠ, διακριτών υποχρεώσεων εκκαθάρισης αποκλίσεων, συμμετοχή στην ενδομερήσια αγορά όταν συσταθεί στα πλαίσια του μοντέλου στόχου κλπ. Έννοια να φύγει από το μοντέλο feed in tariff μονάδα ΑΠΕ και να προσχωρήσει σε ΣΕΔΠ θα υπήρχε μόνο αν οι τιμές ΤΑ ήταν μεγαλύτερες των ταριφών που ίσχυαν υπό το feed in tariff μοντέλο, συνθήκη η οποία πληρείται μόνο στα Φ/Β κάτω των 500 kW όπου στο άρθρο 2, παράγραφος 3 υπονοείται αρκετά ωστόσο αφηρημένα η δυνατότητα αυτή. Οπότε ο προβληματισμός μας είναι πως ίσως η επίμαχη διατύπωση είναι ατελής. 3. Στο άρθρο 1, παράγραφος 7 περί του Συντελεστή Ανάκτησης Κεφαλαίων (ΣΑΚ) στις περιπτώσεις ύπαρξης έτερων ενισχύσεων του κόστους εγκατάστασης π.χ. από αναπτυξιακό νόμο, εκτιμούμε πως στην περίπτωση έργων που έχουν στο παρελθόν υπαχθεί αλλά που δεν έχει εισπραχθεί κανένα ακόμη τμήμα των ενισχύσεων αυτών, θα πρέπει να δίνεται η δυνατότητα στον επενδυτικό φορέα να αποποιηθεί της ενίσχυσης με αίτηση του απεντασσύμμετος ταυτόχρονα της υπαγωγής του στην ενίσχυση αυτή (π.χ. του αναπτυξιακού νόμου) και έτσι να παραμείνει η τιμή πώλησης της ηλεκτρικής ενέργειας της μονάδας του στην τιμή ΤΑ χωρίς απομειώσεις. Το σκεπτικό της προτεινόμενης ρύθμισης έγκειται στο ότι η πλειοψηφία των επιχειρήσεων αναπτυξιακών νόμων θα καταβληθούν με ετήσιες δόσεις σε 4 -5 χρόνια από την φυσική ολοκλήρωση του έργου (σύμφωνα με τον σχετικό νόμο όπως πρόσφατα ψηφίστηκε) γεγονός που δεν τελούσε εν γνώσει των επενδυτών όταν αιτήθηκαν τις υπαγωγές αυτές σε αναπτυξιακό. Επιπλέον η ρύθμιση δεν θα προσθέσει κόστος στον Ειδικό Λογαριασμό ΑΠΕ σε σχέση με την τρέχουσα εικόνα του, αφού ουδώς αιτούμαστε την δυνατότητα επιστροφής εκταμιευμένων κεφαλαίων του αναπτυξιακού και την συνεπακόλουθη μετάπτωση των αντίστοιχων έργων σε υψηλότερη τιμή αποζημίωσης. 4. Στο άρθρο 3, παράγραφος 11 δεν αντιλαμβάνόμαστε γιατί της Προσαύξης Επιχειρησιακής Ετοιμότητας (2 – 3 ευρώ/MWh πάνω στις ΤΑ) εξαιρούνται οι σταθμοί ΑΠΕ της παραγράφου 12 του άρθρου 1 που μεταπίπτουν σε καθεστώς Λειτουργικής Ενίσχυσης με Διαφορική Προσαύξη επειδή δεν πρόλαβαν τις αποκλειστικές προθεσμίες διασύνδεσης (μέχρι 31/12/17 για ΑΠΕ ή μέχρι 31/3/18 για αιολικά και μικρά υδροηλεκτρικά). Το φυσιολογικό θα ήταν την Προσαύξη Επιχειρησιακής Ετοιμότητας αυτή για όσο ισχύει να την δικαιούνται όλοι όσοι εντάσσονται σε καθεστώς Λειτουργικής Ενίσχυσης Διαφορικής Προσαύξης ασχέτως δηλαδή του πως κατέληξαν εκεί. 5. Στην παράγραφο 2 του άρθρου 2 αναφέρεται πως οι τιμές ΤΑ του Πίνακα 1 δεν αφορούν σταθμούς ΑΠΕ και ΣΗΘΥΑ που λαμβάνουν λειτουργική ενίσχυση μέσω ΣΕΔΠ ή ΣΕΣΤ στο πλαίσιο ανταγωνιστικής διαδικασίας. Ωστόσο στην παράγραφο 8 του ίδιου άρθρου προβλέπεται πως οι σταθμοί που λαμβάνουν λειτουργική ενίσχυση στο πλαίσιο ανταγωνιστικών διαδικασιών δύναται να μην περιλαμβάνονται ως κατηγορία στον Πίνακα 1. Περαιτέρω στην παράγραφο 2 του άρθρου 5 προβλέπεται πως από 1/1/17 κατόπιν Απόφασης του Υπουργού Ενέργειας ύστερα από γνώμη της ΡΑΕ καθορίζονται οι τεχνολογίες ή/και κατηγορίες σταθμών ΑΠΕ και ΣΗΘΥΑ που εντάσσονται στην ανταγωνιστική διαδικασία υποβολής προσφορών, οι οποίοι εφ' όσον προκριθούν συνάπτουν ΣΕΔΠ ή ΣΕΣΤ σύμφωνα με τις παραγράφους 3 και 5 του άρθρου 1, η οποία σύμβαση διέπεται από την ΤΑ που προέκυψε από την υποβολή προσφορών στο πλαίσιο της ανταγωνιστικής διαδικασίας. Αυτό λοιπόν που κατά την αντίληψή μας δεν είναι σαφές, είναι το αν η εφαρμογή της ΥΑ για το ποιοι σταθμοί ΑΠΕ και ΣΗΘΥΑ
--	---

μεταπίπτουν σε καθεστώς ανταγωνιστικών διαδικασιών προστατεύεται από τη μεταβατική περίοδο που προβλέπεται εν γένει για τις αλλαγές στις τιμές ΤΑ του Πίνακα 1 του άρθρου 2 (δηλαδή πως οι όποιες αλλαγές στις ΤΑ του Πίνακα 1 θα ισχύουν για διασύνδεση από το επόμενο ή μεθεπόμενο της απόφασης έτος κατά περίπτωση ανά τεχνολογία ΑΠΕ). Επιπλέον για τις τεχνολογίες ΑΠΕ με υπογεγραμμένη σύμβαση ΛΑΓΗΕ μέχρι 31/12/15 που η προθεσμία διασύνδεσης τους μέχρι 31/12/17 ή 31/3/18 για τα αιολικά και τα μικρά υδροηλεκτρικά οδηγεί στην διακράτηση του feed in tariff μοντέλου, όπως είναι γραμμένο το νομοσχέδιο εξυπακούεται πως η μη τήρηση των προθεσμιών αυτών από πλευράς επενδυτών επιφέρει την αυτοδίκαιη μετάπτωση τους σε καθεστώς Λειτουργικής Ενίσχυσης με ΣΕΔΠ ή ΣΕΣΤ (αναλόγως την κατηγορία εγκατεστημένης ισχύος τους) στις τιμές ΤΑ του Πίνακα 1 του άρθρου 2. Εντούτοις το γεγονός ότι από 1/1/17 δύναται κατόπιν απόφασης Υπουργού να αλλάξει το πλαίσιο και να υπάρχουν διαγωνισμοί και για άλλες τεχνολογίες πλην των φωτοβολταϊκών που είναι από καιρό γνωστό, επιφέρει αβεβαιότητα. Τι θα συμβεί δηλαδή αν σταθμός ΑΠΕ που συνδέθηκε λίγο εκπρόθεσμα λ.χ. στις 30/4/18 αφενός χάσει το feed in tariff και αντί να μεταπέσει στο καθεστώς ΣΕΔΠ ή ΣΕΣΤ με ΤΑ του Πίνακα 1, να πρέπει να συμμετάσχει σε διαγωνισμό για να εξασφαλίσει τιμή ΤΑ χωρίς καν μάλλον να είναι βέβαιο ότι εν τέλει θα προκριθεί στο μειοδοτικό διαγωνισμό αυτό. Υφίσταται λοιπόν η αβεβαιότητα όντας ολοκληρωμένος ο σταθμός ΑΠΕ να μην μπορεί να πουλήσει την παραγωγή του. Αν συνεπώς από το σχέδιο νόμου δεν συνάγεται η γενική εφαρμογή της μεταβατικής περιόδου όπως ερωτάται στην προηγούμενη παράγραφο, τότε περιοριστικά για την εδώ κατηγορία έργων προτείνουμε η ισχύς των ΤΑ του Πίνακα 1 μέσω ΣΕΔΠ ή ΣΕΣΤ να τα αφορά οπωσδήποτε για διασύνδεση τους μέχρι 31/12/18 ή άλλως να λαμβάνουν χωρίς διαγωνισμό ΤΑ ίση με το πλαφόν τιμής των οποίων διαγωνισμών μειώνοντας αντίστοιχα τον όγκο σε MW των διαγωνισμών αυτών. 6. Σε ότι αφορά το άρθρο 4, παράγραφος 1, θέλουμε για μια ακόμη φορά να υπογραμμίσουμε τον προβληματισμό μας, δηλαδή πως ο υπολογισμός της Ειδικής Τιμής Αγοράς (ΕΤΑ) για τις Μη Ελεγχόμενης Παραγωγής ΑΠΕ στην βάση της ανηγμένης μηνιαίας μεσοσταθμικής αξίας ηλεκτρικής ενέργειας της εκάστοτε τεχνολογίας ΑΠΕ που προκύπτει στην βάση της Οριακής Τιμής Συστήματος (ΟΤΣ) και των λοιπών Μηχανισμών της Χονδρεμπορικής Αγοράς (ΜΧΑ) για την μηνιαία περίοδο υπολογισμού, δεν ευσταθεί για να αποζημιώσει την συνεισφορά εκάστης τεχνολογίας στην μείωση του χονδρεμπορικού κόστους του ρεύματος. Τα φωτοβολταϊκά για παράδειγμα που λειτουργούν χρονικώς συγκεντρωτικά το μεσημέρι, μειώνουν την ΟΤΣ πολλές φορές κάτω του 24ωρου ή μηνιαίου μέσου όρου της. Αντίθετα αν δεν υπήρχαν, η μεσημεριανή ΟΤΣ θα ήταν έως και διπλάσια των υπολοίπων ωρών και σε κάθε περίπτωση πολύ υψηλότερη του 24ωρου ή μηνιαίου μέσου όρου της. Συνεπώς το να πιστώνεται από την χονδρεμπορική αγορά ο Ειδικός Λογαριασμός ΑΠΕ για την παραγωγή των Φ/Β ποσά στην βάση της χαμηλωμένης ανηγμένης μεσοσταθμικής ΟΤΣ όπως προκύπτει στις ώρες λειτουργίας τους περιοριστικά, όχι μόνο δεν τα ανταμείβει ή αποζημιώνει για την ευεργετική συνεισφορά τους αυτή, αλλά αντίθετα αντιστρέφει οικονομικά το τοπίο αφού θα οδηγεί σε πλασματική αποτύπωση δήθεν ανάγκης για αυξημένη επιδότηση τους. Το προωθούμενο δηλαδή μοντέλο των διαφορετικών ανά τεχνολογία ΑΠΕ ΕΤΑ θα οδηγήσει στην στρέβλωση πως οποιαδήποτε ώριμη τεχνολογία ΑΠΕ αναπτύσσεται σημαντικά ακόμη και με πολύ χαμηλές ΤΑ και ευεργετεί το σύστημα μέσω της μείωσης των χονδρεμπορικών τιμών, εν τέλει πλασματικά να εμφανίζεται ως έχουσα την ανάγκη ολοένα και αυξημένων ανηγμένων ανά ΜWh επιδοτήσεων.
--

Υπό το φως αυτό θα επαναλάβουμε την θέση μας πως και υπό το νέο καθεστώς χαμηλών ΤΑ στις ΑΠΕ μοναδική λύση στο πρόβλημα του Merit Order Effect είναι η ενσωμάτωση του κόστους των ΑΠΕ στο ανταγωνιστικό σκέλος των λογαριασμών ρεύματος της Προμήθειας όπως ισχύει π.χ. για τις ρυθμιζόμενες αμοιβές των συμβατικών παραγωγών μέσω των Αποδοκειακών Διαθεσιμότητας Ισχύος (ΑΔΙ) ή του Μηχανισμού Ανάκτησης Μεταβλητού Κόστους (ΜΑΜΚ). Με εκτίμηση Στέλιος Λουμάκης – Πρόεδρος Ευγενία Τζαννίνη – Γεν. Γραμματέας	Οι επισημάνσεις είναι γενικές, δεν κρίθηκε εύλογο να ενσωματωθούν στο σχέδιο νόμου.
5 ΣΥΛΛΟΓΟΙ ΠΑΡΑΓΩΓΗΣ ΗΛΕΚΤΡΙΚΗΣ ΕΝΕΡΓΕΙΑΣ ΑΠΟ Φ/Β Μη Διασυνδεδεμένων Νησιών (ΣΠΗΦ ΜΔΝ) Θέμα: Απόψεις των ΣΠΗΦ ΜΔΝ επί του σχεδίου νόμου με τίτλο «Νέο καθεστώς στήριξης των σταθμών παραγωγής ηλεκτρικής ενέργειας από ΑΠΕ & ΣΗΘΥΑ» Σχέτ: Η από 14/3/2016 επιστολή μας με θέμα «Απόψεις των ΣΠΗΦ ΜΔΝ επί του σχεδίου διαβούλευσης του ΥΠΕΝ για το νέο μηχανισμό στήριξης των ΑΠΕ» Αξιότιμε κ. Υπουργέ, Στις ακόλουθες σελίδες θα βρείτε ιστορική αναδρομή στη αδικία που υπέστησαν οι νησιώτες Φ/Β παραγωγοί δια της θέσης σε ισχύ του Ν. 4254/2014 (γνωστό και ως New Deal), τις απόψεις μας επί του επικείμενου νέου μηχανισμού στήριξης των ΑΠΕ, καθώς και τις δικαιοκρατικά επιβεβαιωμένες προσθήκες στο προς ψήφιση σχέδιο νόμου που στόχο έχουν την αποκατάσταση της ισότητας μεταξύ των διαφορετικών κατηγοριών Φ/Β παραγωγών. ... ΠΑΡΑΤΗΡΗΣΕΙΣ ΕΠΙ ΤΟΥ ΣΧΕΔΙΟΥ ΝΟΜΟΥ Αρχικά, θα θέλαμε να τονίσουμε για μία ακόμα φορά ότι το πρόβλημα στη χώρα μας δεν έγκειται στο σχεδιασμό και στη διαμόρφωση του επιχειρηματικού πλαισίου μέσα στο οποίο καλούνται να επιχειρήσουν Έλληνες και ξένοι επενδυτές, το οποίο ενίοτε γίνεται με σοφία και έμπνευση. Η κακοδαμονία οφείλεται στην αυτοκαταστροφική συνήθεια της πολιτείας να ακυρώνει ή ίδια τις δικές της ρυθμίσεις και να ανατρέπει αιφνιδιαστικά το περιβάλλον μέσα στο οποίο οι επενδυτές έχουν σχεδιάσει, υλοποιήσει και λειτουργήσει τα επιχειρηματικά τους σχέδια. Ακόμα και αν υπάρχουν αδύνατα σημεία στο εν λόγω σχέδιο στήριξης, ή εν γένει σε οποιοδήποτε σχέδιο, εάν οι κανόνες είναι ευκρινείς και εξαρχής γνωστοί, επαφίεται στους επιχειρηματίες να τους αξιολογήσουν και να αποφασίσουν αν θα επενδύσουν ή όχι. Η πολιτεία δε, δύναται να προσαρμόζει συνεχώς τα κίνητρα, ανάλογα με την ανταπόκριση των επενδυτών και την πρόοδο στην επίτευξη των στόχων που έχει θέσει, επιτείνοντας ή περιορίζοντας τα μόνο για τους νέους επενδυτές πριν αυτοί επενδύσουν και ποτέ εκ των υστέρων και αναδρομικά σε όσους το έχουν ήδη πράξει. Ως Σύλλογοι Παραγωγών Φ/Β στα Μη Διασυνδεδεμένα Νησιά (ΜΔΝ) είμαστε υπέρ της μεταρρύθμισης στον μηχανισμό στήριξης των ΑΠΕ μέσω της υποχρεωτικής συμμετοχής των νεοεισερχόμενων έργων στην αγορά ηλεκτρικής ενέργειας, καθώς αυτή θα εξασφαλίσει εφεξής την ορθολογική ανάπτυξη του κλάδου, συνδυάζοντας τα δυναμικά μεταβαλλόμενα κίνητρα με την δυνατότητα	

	«σφίχτου» ελέγχου εκ μέρους της πολιτείας στην είσοδο νέων μονάδων, προκειμένου να μην επαναληφθούν οι αστοχίες και οι ολιγωρίες του παρελθόντος. Εν συνεχεία, παρατηρούμε με μεγάλη μας χαρά ότι στο σχέδιο νόμου έχουν υιοθετηθεί και ενσωματωθεί μερικά από τα κυριότερα εκ των επιχειρημάτων μας, τα οποία χρησιμοποιούμε ως βασικές παραδοχές εργασίας στις εκθέσεις των Συλλόγων μας: 1. Συγκεκριμένα, στην Ενότητα 3.1 «Παράμετροι Διαμόρφωσης Κόστους Κατασκευής» της αναλυτικής περιγραφής του νέου μηχανισμού στήριξης που δόθηκε στη δημοσιότητα από το ΥΠΕΝ στις 26/2/2016 και δη στους Πίνακες I & II οι Φ/B σταθμοί στα ΜΔΝ παύουν να αποτυπώνονται ως ξεχωριστή κατηγορία όσον αφορά την υπολογιζόμενη ενεργειακή απολαβή τους και συγκεκριμένα, εφαρμόζεται κοινός συντελεστής χρησιμοποίησης CF=17% (δηλαδή περίπου 1500kWh/kW), τόσο για τους Φ/B σταθμούς του ΔΣ όσο και για αυτούς των ΜΔΝ. Η παραδοχή αυτή τερματίζει επιτέλους -και με τη σφραγίδα της πολιτείας- το μύθο της δήθεν «καλύτερης ηλιοφάνειας των 1700kWh/kW», δηλαδή CF=19,5%, που οδήγησε αρχικά στην στοχοποίηση (αυθαίρετη παραδοχή για τον υπολογισμό των τιμών της ΥΑΠΕ/Φ1/1288/9011 - ΦΕΚ 1103Β'/02-05-2013) και εν τέλει στην οικονομική καταστροφή των Φ/B σταθμών στα ΜΔΝ, μέσω αναδρομικών περικοπών στις συμβατικές τιμές τους μέσω του New Deal. 2. Επί του ιδίου ζητήματος και στην ίδια ενότητα αναγράφεται πως: «Αξίζει να αναφερθεί ότι σε ορισμένες τεχνολογίες ο συντελεστής χρησιμοποίησης προσδιορίστηκε απολογιστικά βάσει της πραγματικής παραγωγής σταθμών που βρίσκονται ήδη σε λειτουργία» πράγμα που αποτελούσε ανέκαθεν αίτημα των Συλλόγων μας και το οποίο, αν και παντελώς αυτονόητο, περιέργως και αδικώς ποτέ δεν έτυχε αποδοχής. Συγκεκριμένα, χάρη στα αναλυτικά στατιστικά στοιχεία που δημοσιοποιεί ο ΔΕΔΔΗΕ, υπάρχει η δυνατότητα επακριβούς υπολογισμού της μέσης ενεργειακής απολαβής για σταθερά συστήματα στα ΜΔΝ, η οποία ανέρχεται σε 1.567 kWh/kW και όχι σε 1700 kWh/kW όπως αυθαίρετα θεωρήθηκε, επιβεβαιώνοντας φυσικά και τα στοιχεία που λαμβάνουμε κάνοντας χρήση των διαθέσιμων υπολογιστικών μοντέλων (PVGIS, SolarGIS κλπ.). Για πρώτη φορά λοιπόν η πολιτεία αποδέχεται το αυτονόητο, δηλαδή ότι η Ελλάδα είναι μία και ενιαία. Φυσικά όλοι γνωρίζουμε ότι το ηλιακό δυναμικό είναι πιο έντονο στα νότια παρά στα βόρεια, αλλά στην Νότια Ελλάδα ανήκει και η Πελοπόννησος που εντάσσεται στο ΔΣ, ενώ τα Νησιά του Βορείου Αιγαίου που ανήκουν στα ΜΔΝ έχουν ηλιοφάνεια παρόμοια με της Θεσσαλονίκης. Αντίστοιχα, η ομάδα εργασίας θα μπορούσε να χωρίσει την Ελλάδα σε ζώνες ύψους και χαμηλού αιολικού δυναμικού (ήδη τέτοιος διαχωρισμός σε ζώνες προτεραιότητας και καταλληλότητας προϋφίστατο θεσμικά από το Ειδικό Χωροταξικό για τις ΑΠΕ του 2008) και να θεσπίσει διαφορετικές τιμές αποζημίωσης της αιολικής kWh για κάθε ζώνη. Όμως, λειτουργώντας με γνώμονα την λογική και την καλή πρακτική, κανένα από τα δύο δεν έπραξε, προκειμένου να μην παράξει αδικίες από «σκαλοπάτια», παρόμοιες με αυτές που υπέστησαν τα Φ/B στα ΜΔΝ από το New Deal (N.4254/2014). 3. Στην παράγραφο 7 του Άρθρου 1 του σ/ν αναμορφώνεται ο μηχανισμός στήριξης των έργων που λαμβάνουν δημόσια επιχορήγηση, όπως αυτός είχε διαμορφωθεί με το Ν.4254/2014. Συγκεκριμένα, αναφέρεται πως «τα έσοδα της Λειτουργικής Ενίσχυσης απομειώνονται κατά ποσό που υπολογίζεται με βάση ένα Συντελεστή Ανάκτησης Κεφαλαίου (Σ.Α.Κ) που εφαρμόζεται επί του ποσού της κεφαλαιακής ενίσχυσης που ο κάτοχος του σταθμού παραγωγής ηλεκτρικής ενέργειας λαμβάνει ως ενίσχυση». Επίσης, στην Ενότητα 5 της αναλυτικής περιγραφής του νέου μηχανισμού στήριξης καταλήγει: «Με αυτό τον τρόπο εξασφαλίζεται ότι η
--	--

	συγκεκριμένη επενδυτική ενίσχυση που έχει λάβει το οποιοδήποτε έργο ΑΠΕ, θα απομειώνει ισοδύναμα το ύψος της ενίσχυσης λειτουργίας που έχει να λαμβάνει». Το παραπάνω αποτελεί επί της ουσίας το καταστάλαγμα των προτάσεών μας για την θεραπεία της πασιφανούς αδικίας που υπέστησαν οι Φ/Β σταθμοί με ενίσχυση (ΜΕ) και ειδικά αυτοί στα ΜΔΝ, των οποίων η ενίσχυση κυμάνθηκε σύμφωνα με επίσημα στοιχεία μόλις από 22%-30%, και οι οποίοι δίκην τιμωρίας κλήθηκαν με τον Ν.4254/2014 να επιστρέψουν την επιχορήγηση από 4 έως 7 φορές στον Ειδικό Λογαριασμό, μέσω της επιπρόσθετης μείωσης που υπέστησαν στην συμβατική τιμή πώλησης. Με το νέο μηχανισμό, οι παραγωγοί επιστρέφουν με την επιχορήγηση στον Ειδικό Λογαριασμό, εντόκως, αλλά μονάχα από 1,1 έως 1,2 φορές το ύψος αυτής, ανάλογα με το καθοριζόμενο επιτόκιο ανάκτησης το οποίο χρησιμοποιείται από την πολιτεία για τον υπολογισμό ανακτήσεων κρατικών ενισχύσεων. Αν η λογική του ΣΑΚ που εισάγει το εν θέματι ν/σ είχε υιοθετηθεί και από το Ν. 4254/2014 τότε η διαφορά μεταξύ των τιμών των έργων ΧΕ και ΜΕ δεν θα ήταν έως και 135 €/MWh που είναι σήμερα αλλά μόλις 40-50 €/MWh. Με απλά λόγια, ενώ στα νέα έργα που θα λάβουν ενίσχυση επιβάλλεται ένα επιτόκιο ανάκτησης της επιχορήγησης περίπου 1,6%, όσο δηλαδή επιβάλλεται και σε αυτούς που καταχρηστικά δίχως να πληρούν τις προϋποθέσεις έλαβαν δημόσια ενίσχυση την οποία καλούνται να επιστρέψουν, στα παλιά έργα με το Ν. 4254/2014 ουσιαστικά επιβλήθηκε το ασύλληπτο και τοκογλυφικό επιτόκιο του 16%. 4. Εξορχής στον διετή αγώνα των Συλλόγων μας υπερθεματίζουμε σε κάθε ευκαιρία στο γεγονός ότι οι ΑΠΕ στα νησιά παράγουν πολλαπλάσιας αξίας ηλεκτρική ενέργεια, λόγω της πανάκριβης πετρελαϊκής παραγωγής που εκποτίζουν, ρίχνοντας ταυτόχρονα δραματικά το ετήσιο κόστος των ΥΚΩ που επιβαρύνεται ο καταναλωτής και γενικότερα η παραγωγή ηλ. ενέργειας με συμβατικά καύσιμα, όπως προκύπτει από τα στοιχεία της τελευταίας τετραετίας που δημοσιεύονται από το ΛΑΗΓΗΕ, είναι ακριβότερη από την παραγωγή ηλ. ενέργειας με ΑΠΕ. Ουδέποτε όμως αναγνωρίσθηκε αυτή η παρεχόμενη ωφέλεια ως πριμ -έστω και συμβολικά- στην αποζημίωση της παραγόμενης ενέργειας. Η κατά 11% αυξημένες τιμές που προέβλεπε ο Ν.3468/2006 σε σχέση με τις ΑΠΕ του ΔΣ κάλυπτε οριακά τα αυξημένα κόστη κατασκευής και λειτουργίας, ενώ ο Ν.3851/2010 την κατήργησε ειδικά για τα Φ/Β, στο πλαίσιο της γενικότερης απορρύθμισης της αγοράς προς όφελος του ΔΣ, μαζί με την εγκληματική κατάργηση του τοποχρονικού προγράμματος ανάπτυξης και κάθε είδους χωροταξικού περιορισμού. Εν συνεχεία, με τον Ν.4254/2014 περάσαμε σε αντίθετο πρόσημο, με τα Φ/Β στα νησιά, παραδόξως, να αποζημιώνονται με χαμηλότερες τιμές από το διασυνδεδεμένο σύστημα. Στην παράγραφο 9 του Άρθρου 2 υφίσταται για πρώτη φορά η παράμετρος «ανταποδοτικότητα» στην τιμολόγηση των ΑΠΕ. Συγκεκριμένα, στην εν λόγω παράγραφο προβλέπεται πως «η παραγόμενη ηλεκτρική ενέργεια από αιολικές εγκαταστάσεις που εγκαθίστανται σε Μη Διασυνδεδεμένα Νησιά και οι οποίες συνδέονται στο Σύστημα μέσω νέας υποθαλάσσιας διασύνδεσης [...] τιμολογείται [...] προσαυξημένη κατά ποσοστό. Η ΡΑΕ με Απόφασή της, λαμβάνοντας υπόψη τα αποφευγόμενα Υ.Κ.Ω. (ή ποσοστό αυτών) για το συγκεκριμένο νησί ή νησιά, καθορίζει το ποσοστό αυτό.» Έτσι, για πρώτη φορά βλέπουμε να υφίστανται νέα κριτήρια διαμόρφωσης του πίνακα των εγγυημένων τιμών, στη βάση των αδειών παραγωγής για Υβριδικούς Σταθμούς, που σταθμίζουν και εξωγενείς παραμέτρους ως προσαύξηση στο «αποστερωμένο» αποτέλεσμα που δίνει ο δείκτης Project IRR. Με τον τρόπο αυτό η τιμή αποζημίωσης σταματάει να διαμορφώνεται αποκλειστικά από στοιχεία κόστους (CapEx, OpEx) που αφορούν αυτό καθ' αυτό το έργο και συνδέεται τρόπον τινά με τα εξωτερικά
--	--

	κοινωνικοοικονομικά οφέλη. Τέλος επί των διατάξεων αυτών καθαυτών, έχουμε να προτείνουμε τα ακόλουθα: 1. Η ΣΕΔΠ και ΣΕΣΤ να έχει διάρκεια τουλάχιστον 25 έτη (και όχι για 20) για όλες τις ΑΠΕ του ΔΣ ως «κίνητρο» για την επίτευξη κατά το δυνατόν χαμηλότερων τιμών στο πλαίσιο της διαγωνιστικής διαδικασίας. Δεδομένου ότι οι τεχνολογίες πλέον έχουν εξελιχθεί, παγκοσμίως παρατηρείται πως οι διμερείς συμβάσεις που συνάπτουν οι παραγωγοί με τους προμηθευτές σε πολλές περιπτώσεις πλέον είναι 25ετείς. Με τον τρόπο αυτό μειώνεται δραστικά το LCOE των έργων, με αποτέλεσμα αυτά να αποδίδουν παρόμοια IRR ακόμα και με χαμηλότερες κατά 4% Τιμές Αναφοράς. Ταυτόχρονα, μειώνεται η επιβάρυνση των καταναλωτών από τις ΑΠΕ και αυξάνεται ταυτόχρονα η εγχώρια προστιθέμενη αξία στις επενδύσεις καθώς κατά τα επιτρεπόμενα έτη της σύμβασης, οι εγκαταστάσεις θα εξακολουθούν να συντηρούνται από τοπικό εργατικό δυναμικό συμβάλλοντας έτσι στον πόλεμο κατά της ανεργίας και υπέρ της ανάπτυξης. Περισσότερο δε αν ο παραγωγός επιθυμεί η σύμβαση να είναι για 30 χρόνια -με ακόμα χαμηλότερη Τ.Α. του σχετικού πίνακα- δεδομένης της εξέλιξης της τεχνολογίας θα έχει την δυνατότητα αυτοχρηματοδότησης του <i>repowering</i> ακόμα και από το έτος 15 της λειτουργίας του έργου αυξάνοντας την απόδοση της επένδυσης, παρά την χαμηλότερη Τ.Α. Το μέτρο αυτό δεν κρίνεται αναγκαίο για τα ΜΔΝ, τις βραχονησίδες και τα υπεράκτια αιολικά, καθώς οι αντίστοιχες συνθήκες καταπονούν τον εξοπλισμό σε βαθμό που δεν υπάρχει κάποιο όφελος στον επενδυτή από την επέκταση της σύμβασης πέραν της 20ετίας και παράλληλα την μείωση της Τ.Α. 2. Στην παράγραφο 9 του Άρθρου 2 να τροποποιηθεί το εδάφιο ως εξής: «... η παραγόμενη ηλεκτρική ενέργεια από εγκαταστάσεις ΑΠΕ & ΣΗΘΥΑ που εγκαθίστανται σε Μη Διασυνδεδεμένα Νησιά ...» ενώ στην παράγραφο 10 του Άρθρου 2 να τροποποιηθεί το εδάφιο ως εξής «... επιπλέον ποσοστό αποζημίωσης στη βάση της τιμής του Πίνακα 1 που προβλέπεται για χερσαίες εγκαταστάσεις ΑΠΕ & ΣΗΘΥΑ, για εγκαταστάσεις ΑΠΕ & ΣΗΘΥΑ που εγκαθίστανται σε Μη Διασυνδεδεμένα Νησιά και βραχονησίδες ή και θαλάσσιων εγκαταστάσεων ΑΠΕ ...», διευρύνοντας το πεδίο εφαρμογής και σε άλλες τεχνολογίες, καθώς δεν υφίσταται κανείς λόγος αποκλεισμού τους. Δέον είναι να αναφερθεί πως επιχειρηματικά σχέδια που συμπεριλαμβάνουν υποθαλάσσια διασύνδεση είχαν ξεκινήσει στο παρελθόν και για άλλες τεχνολογίες, πλην αυτών της αιολικής ενέργειας και συγκεκριμένα από την Κρητική εταιρεία λαϊκής βάσης «Παγκρήτια Ανανεώσιμες». 3. Τέλος, οι ΣΠΗΦ ΜΔΝ από καιρό έχουν ταχθεί υπέρ της ανάγκης μεταρρύθμισης της αγοράς και γενικά υπέρ κάθε πρότασης από όποιον και αν προέρχεται με την οποία μεταγγίζεται από τους προμηθευτές στον ΕΛΑΠΕ το πραγματικό αποφευχθέν κόστος που οφέλεται στην διείσδυση των ΑΠΕ. Είναι αδιανόητο, ουδείς να αμφισβητεί τις στρεβλώσεις στον τρόπο με τον οποίο εκκαθαρίζεται σήμερα η αγορά, ο οποίος, διαρκώς συσσωρεύει οφέλη στην προμήθεια και δημιουργεί πλασματική ανάγκη αύξησης του ΕΤΜΕΑΡ, δυσφημώντας τις ΑΠΕ (κυρίως τα Φ/Β), αλλά και ουδείς από τους διοικούντες έως σήμερα να τολμά να θεραπεύσει το χώρο από την παθογένεια αυτή, η οποία αν δεν αντιμετωπιστεί, με βεβαιότητα θα μολύνει και το νέο υπό διαβούλευση πλαίσιο με ορατό τον κίνδυνο να αποδεχθεί κενό γράμμα. Η ενσωμάτωση του ΕΤΜΕΑΡ στο ανταγωνιστικό σκέλος του τιμολογίου αποτελεί πράγματι μια γενναία και καθοριστική σημασίας κίνηση προς τη σωστή κατεύθυνση.
--	---

	ΠΡΟΤΕΙΝΟΜΕΝΕΣ ΡΥΘΜΙΣΕΙΣ Το υπό ψήφιση σχέδιο νόμου αποτελεί την πρώτη αλλαγή στο κανονιστικό πλαίσιο, δύο χρόνια μετά τον Ν.4254/2014, που αντιμετωπίζει ζητήματα τιμολόγησης παραγωγών από ΑΠΕ και που αποτελεί τη θεσμικά ενδεδειγμένη ευκαιρία να διορθωθούν τα «κακώς κείμενα» που οδήγησαν στην οικονομική εξαθλίωση των νησιωτών Φ/Β παραγωγών. Η προηγούμενη διοίκηση του ΥΠΕΝ, αυτή των Μανιάτη – Παπαγεωργίου είχε αναγνωρίσει τις αδικίες που περιείχε το New Deal και είχε υποσχεθεί να αρθούν αμέσως μετά την απόσβεση του Ειδικού Λογαριασμού που αναμένετο στις αρχές του 2015. Αντίστοιχα, την ίδια περίοδο ο τομέας ενέργειας του ΣΥΡΙΖΑ μελέτησε τις θέσεις μας και μέσω σχετικής ερώτησης που συνένταξε για λογαριασμό νησιωτών βουλευτών, αναγνώρισε εμπράκτως τις αδικίες και τάχθηκε υπέρ της άρσης τους. Όμως τα ελλείμματα –για τα οποία ουδόλως ευθύνεται η λειτουργία των ΑΠΕ στα ΜΑΝ- βαίνουν αυξανόμενα και δυστυχώς η τωρινή ηγεσία του ΥΠΕΝ φαίνεται να ακολουθεί το μονοπάτι που χάραξε η απελθούσα. Από το στόμα εκπροσώπων της πολιτείας ακούσαμε απόψεις που συνοψίζονται με μία πρόταση «μην συζητάμε αν αδικηθήκατε ή όχι, αυξήσεις στις τιμές δεν μπορούν για κανένα λόγο να γίνουν υπό την τρέχουσα συγκυρία». Έτσι, αναγκαζόμαστε να εξηγήσουμε τα αυτονόητα, ήτοι δηλαδή ότι: • Οι Σύλλογοί μας δεν ζητούν οριζόντιες αυξήσεις στις τιμές, αλλά διόρθωση των παραδοχών του New Deal και επαναπροσδιορισμό των τιμών με δικαιο τρόπο. Αν αυτά οδηγήσουν σε μεγαλύτερες τιμές, είναι αυτές που οι νησιώτες παραγωγοί θα λάμβαναν ούτως ή άλλως από το 2014 έως σήμερα, εφόσον η ηγεσία του Υπουργείου είχε κάνει σωστά τη δουλειά της. Ακόμα καλύτερα, θα μπορούσε να το χαρακτηρίσει κανείς ως «μείωση της μείωσης» που υπέστησαν. • Περαιτέρω, η αναπροσαρμογή των τιμών θα επιβαρύνει απειροελάχιστα τον ειδικό λογαριασμό του άρθ. 143 του ν. 4001/2011 που διαχειρίζεται ο ΛΑΓΗΕ. Συγκεκριμένα, τα σημαντικά πλεονάσματα που εμφανίζει ο ειδικός λογαριασμός Α-Ζ του άρθρου 178 του κώδικα ΜΑΝ από τον οποίο πληρώνονται οι Παραγωγοί ΑΠΕ των ΜΑΝ (86,6 εκ. € για το έτος 2015) και τα οποία περιορίζουν τα ελλείμματα του διασυνδεδεμένου συστήματος, θα μειωθούν αρχικώς και για περιορισμένο χρονικό διάστημα κατά επτά (7) περίπου εκατομμύρια ευρώ ετησίως, ποσό το οποίο θα μειώνεται συνεχώς ανάλογα με το ρυθμό είσπραξης της επιχορήγησης ο οποίος με τις νέες και ελκυστικότερες τιμές της κατηγορίας ΜΕ θεωρείται βέβαιο ότι θα επιταχυνθεί και τελικώς θα περιοριστεί στα τρία (3) εκ. ευρώ από τη στιγμή που θα ολοκληρωθεί η είσπραξη της επιχορήγησης από τους παραγωγούς που την δικαιούνται και έως το πέρας σύμβασης. • Το ποσό που προκύπτει τελικώς αντιστοιχεί σε απειροελάχιστο ποσοστό –μικρότερο του 0,2%- του συνόλου των πληρωμών ΑΠΕ & ΣΗΘΥΑ από τους πόρους του Ειδικού Λογαριασμού. Αυτό το ποσόν δεν είναι απλά «απολύτως διαχειρίσιμο», είναι τοις πράγμασι εντελώς αμελητέο. Εκτός αν το Υπουργείο θεωρεί πως η αγορά θα... καταρρεύσει αν το 2016 έχουμε 4 ώρες παραπάνω ηλιοφάνεια σε σχέση με τις προβλέψεις, διότι αυτό είναι το ποσοτικό ανάλογο της διόρθωσης της χρονίας αυτής αδικίας, ανηγμένο στο σύνολο της αγοράς. • Οι Σύλλογοί μας δεν απαιτούν αναδρομική διόρθωση της αδικίας για τη διετία που πέρασε, παρότι αυτό θα ανακούφιζε ιδιαίτερα τις εκατοντάδες περιπτώσεις παραγωγών που λειτουργούν με αρνητικές χρηματοροές και ληξιπρόθεσμες τραπεζικές υποχρεώσεις. Τούτο σημαίνει πως η εφαρμογή της διάταξης δεν θα έρθει να προσθέσει στο ήδη συσσωρευμένο έλλειμμα του Ειδικού Λογαριασμού.
--	---

	Απαιτείται συνεπώς το Υπουργείο να δείξει πολιτική βούληση, πολιτικό θάρρος και αποφασιστικότητα για την τροποποίηση του New Deal, και συγκεκριμένα για την διόρθωση στις τιμές του Πίνακα Α της περίπτωσης 1 της υποπαραγράφου ΙΓ.1 της παραγράφου ΙΓ του άρθρου πρώτου του ν. 4254/2014, προκειμένου να γίνει ακριβώς πράξη η απαίτηση του νομοθέτη για σύγκλιση των οικονομικών αποδόσεων όλων των έργων στο 13,5%. Επιπλέον, προκύπτει η ανάγκη να θεσπιστούν κίνητρα για την επιτάχυνση της απορρόφησης των κονδυλίων του Αναπτυξιακού Νόμου (ν.3299/2004) με στόχο την άμεση ένταξη των σταθμών που δικαιούνται Επιχορήγησης και που προσωρινά αποζημιώνονται με τις υψηλές τιμές ΧΕ στην κατηγορία ΜΕ, προς εξοικονόμηση πόρων και επαγωγικά εμπροσθοβαρή ελάφρυνση του ελλείμματος του Ειδικού Λογαριασμού. Κατά τη λογική του νέου σχήματος λειτουργικής ενίσχυσης ΑΠΕ και ΣΗΘΥΑ που προτάθηκε από την κυβέρνηση και ετέθη σε δημόσια διαβούλευση, προτείνεται να διατηρηθούν οι χαμηλές τιμές της κατηγορίας ΜΕ, ακριβώς για όσο χρονικό διάστημα απαιτείται ούτως ώστε η απώλεια εσόδων κάθε σταθμού που προκαλείται από την χαμηλότερη τιμή της κατηγορίας ΜΕ σε σχέση με την ΧΕ, να ισοσκελίζει την δημόσια ενίσχυση και όχι να είναι πολλαπλάσια αυτής (με τη λογική αλλά και το λεκτικό του νέου σχεδίου, μέχρι να γίνει η ανάκτηση του κεφαλαίου που αντιστοιχεί στην επιχορήγηση). Μετά τον ισοσκελισμό της δημόσιας ενίσχυσης, ο ΦΒ σταθμός θα μετατάσσεται αυτομάτως στην κατηγορία ΧΕ. Βεβαίως, παρόλο που και πάλι ο ισοσκελισμός θα είναι εικονικός δεδομένου ότι ο παραγωγός έχει ήδη επιβαρυνθεί με το κόστος των μελετών υπαγωγής, τους τόκους λόγω της καθυστέρησης στην είσπραξη κλπ., εντούτοις, η αντιμετώπιση θα είναι αρκετά δικαιότερη. Ταυτόχρονα, καταργείται η πρόβλεψη για ένταξη στην κατηγορία ΧΕ των σταθμών που έτυχαν ενίσχυσης σε ποσοστό μικρότερο του 20% του κόστους της επένδυσης, καθώς χάρη στην αναλογικότητα του προτεινόμενου μέτρου, δεν υφίσταται λόγος θέσπισης «ορίου» που επιβαρύνει τον Ειδικό Λογαριασμό. Για την εφαρμογή της ανωτέρω πρότασης απαιτείται η τροποποίηση της περίπτωσης 3 της υποπαραγράφου ΙΓ.2 της παραγράφου ΙΓ του άρθρου πρώτου του ν. 4254/2014 (Α' 85) ως εξής: «Οι φωτοβολταϊκοί σταθμοί της περίπτωσης 1 της παρούσας υποπαραγράφου που έχουν τύχει άμεσης ενίσχυσης (επιχορήγησης) ή ισοδύναμης ενίσχυσης με άλλα μέσα (αφορολόγητα αποθεματικά, απαλλαγή από φόρο εισοδήματος, επιδότηση επιτοκίου), κατατάσσονται αυτομάτως στην κατηγορία ΜΕ την ημερομηνία έναρξης ισχύος της παρούσας παραγράφου, ανεξαρτήτως του ύψους της επιχορήγησης που έχει καταβληθεί. Οι σταθμοί παραμένουν στην κατηγορία ΜΕ έως ότου η διαφορά μεταξύ της τιμολόγησης της παραγόμενης ενέργειας που θα είχε ο σταθμός εφόσον εντασσόταν στην κατηγορία ΧΕ εν σχέσει με την αποζημίωση που λαμβάνει με τις τιμές της κατηγορίας ΜΕ, ισοσκελίζει το ποσό της ενίσχυσης σύμφωνα με τον μαθηματικό τύπο: Εν. * ΔΤ = Επ. Όπου: Εν. η ενέργεια (ΜWh) από την ημερομηνία (Μήνας, Έτος) κατάταξης στην ΜΕ, ΔΤ η διαφορά τιμής των κατηγοριών ΧΕ και ΜΕ (€/ΜWh) του εκάστοτε σταθμού και τριμήνου διασύνδεσης και Επ. το ποσό της δηλωθείσας σύμφωνα με την περίπτωση 2 της παρούσας υποπαραγράφου ενίσχυσης που έχει τύχει ο σταθμός (€). Οι παραγωγοί της παρούσας περίπτωσης που δεν έχουν λάβει κανένα τμήμα της δικαιούμενης ενίσχυσης, έχουν το δικαίωμα εντός τριών μηνών από την ημερομηνία έναρξης ισχύος της παρούσας υποπαραγράφου να υποβάλουν νέα ηλεκτρονική δήλωση, η οποία επέχει θέση υπεύθυνης δήλωσης του ν. 1599/1986, ώστε να υπαχθούν στην κατηγορία ΧΕ, δηλώνοντας ότι δεν πληρούνται πλέον οι
--	--

	όροι ένταξης και ότι θα προσδούν εντός τριάντα (30) ημερών σε όλες τις απαραίτητες ενέργειες προκειμένου να απενταχθούν από το καθεστώς ενίσχυσης.» Αξιότιμε κ. Υπουργέ, Παρατηρούμε ότι το εν θέματι σχέδιο διαβούλευσης έρχεται να επιβεβαιώσει το ορθόν των επιχειρημάτων μας, ενώ μετά από δύο χρόνια σκληρού αγώνα είμαστε πλέον σίγουροι ότι η διοίκηση του ΥΠΕΝ και οι συναρμόδιοι φορείς έχουν καταλάβει το δίκαιο των αιτημάτων μας. Καθώς είναι κοινώς αποδεκτό από τον επιχειρηματικό κόσμο πως η αναδρομική αθέτηση των συμβάσεων με το Ν.4254/2014 έπληξε την εμπιστοσύνη των επενδυτών για οποιαδήποτε επιχειρηματική δραστηριότητα στην Ελλάδα, αλλά κυρίως στον κλάδο της ενέργειας που το παρόν νομοσχέδιο αφορά, θεωρούμε μεγάλη ευκαιρία να ενταχθεί στις λυπές διατάξεις του προς ψήφιση σ/ν αρμοδιότητας ΥΠΕΝ, ρύθμιση που να διορθώνει τα κακώς κείμενα του Ν.4254/2014 σε βάρος των ιδιοκτητών Φ/Β σταθμών στα ΜΔΝ, καθώς και όσων έχουν τύχει ενίσχυσης του Ν.3299/2004. Είναι αδιανόητο να συνεχίζεται μια άνιση και τόσο άδικη μεταχείριση κάποιων παραγωγών μόνο και μόνο επειδή είναι νησιώτες ή μόνο και μόνο επειδή είναι αριθμητικά λιγότεροι και δεν έχουν την κρίσιμη μάζα ώστε να προκαλούν την προσοχή και το ενδιαφέρον της πολιτείας. Η Επιτροπή Εκπροσώπησης των Συλλόγων: Θανάσης Καμπούρης, Γιώργος Γιατράκος, Κώστας Φαίτατζόγλου Οι πρόεδροι των Συλλόγων: Καλλιμάνης Παντελής - ΣΠΗΦΟ Ανατολικής Κρήτης Κουτράκης Ιωάννης - ΣΠΗΦΟ Ν. Χανίων Φεσσάς Ανδρέας - ΣΠΗΦΟ Ν. Ρεθύμνου Χασάπης Αλέξανδρος - ΣΠΗΦΟ Ν. Δωδεκανήσου Χιωτέλης Λάμπρος - ΣΠΗΦΟ Ν. Λέσβου Φαίτατζόγλου Κώστας - ΣΠΗΦΟ Α. Αιγαίου	
--	---	--

6	Θέμα: Σχόλια και παρατηρήσεις Greenpeace επί του σχεδίου νόμου «Νέο καθεστώς στήριξης των σταθμών παραγωγής ηλεκτρικής ενέργειας από Ανανεώσιμες Πηγές Ενέργειας και Συμπαραγωγή Ηλεκτρισμού και Θερμότητας υψηλής απόδοσης» Οι καταστροφικές πολιτικές των τελευταίων ετών στην αγορά των ΑΠΕ έχουν επιδεδυνώσει το επενδυτικό κλίμα και έχουν οδηγήσει σε απώλεια επενδυτικής εμπιστοσύνης με συνέπεια να απειλείται η επίτευξη των Εθνικών Στόχων για το 2020, με ό,τι περιβαλλοντικές, οικονομικές και κοινωνικές προεκτάσεις μπορεί να έχει μία τέτοια εξέλιξη. Συνεπώς, το νέο σχήμα στήριξης των ΑΠΕ δεν αποσκοπεί μόνο στην εναρμόνιση του εθνικού θεσμικού πλαισίου με τις κατευθυντήριες γραμμές της Ευρωπαϊκής Επιτροπής, αλλά επαναπροσδιορίζει τους κανόνες λειτουργίας ώστε να καταστούν βιώσιμες οι νέες επενδύσεις. Μόνο έτσι θα αποκατασταθεί το κλίμα εμπιστοσύνης στην αγορά ώστε να καλύψει η χώρα μας το χαμένο έδαφος των τελευταίων 3 ετών. Υπενθυμίζεται ότι οι Εθνικοί Στόχοι δεν αποτελούν απλά μία συμβατική ευρωπαϊκή υποχρέωση της Ελλάδας, αλλά κοινωνική, αναπτυξιακή και περιβαλλοντική επιταγή, προκειμένου η χώρα μας να εκσυγχρονίσει την οικονομία της, να στραφεί στην κοινωνικά δίκαιη ανάπτυξη και να συνεισφέρει στην αντιμετώπιση των κλιματικών αλλαγών. Αναβολή στην επανεκκίνηση των φωτοβολταϊκών Ειδικά για τα μικρά και μεσαία φωτοβολταϊκά (<500kWp) δυστυχώς 'χάνεται' το 2016, αφού το Σχέδιο προτείνει τη συνέχιση του σημερινού συστήματος ενίσχυσης, δηλαδή ενίσχυσης ίσης με το γινόμενο της ΟΤΣ επί των (αυθαίρετα ορισμένων) συντελεστών 1,1 και 1,2. Η συγκεκριμένη τιμή είναι εκτός πραγματικότητας αγοράς, τόσο στην Ελλάδα, όσο και διεθνώς, και αποτελεί τον βασικότερο λόγο για τον οποίο έχουν εκμηδενιστεί οι επενδύσεις μικρών φωτοβολταϊκών έργων στη χώρα μας τα τελευταία χρόνια. Πρόκειται για ανεξήγητη απόφαση, αφού θα μπορούσε να καθοριστεί μία εύλογη τιμή για αυτά τα συστήματα προκειμένου να ξεκινήσει η αγορά (και εφόσον οι περιστάσεις το απαιτήσουν, η τιμή να διορθωθεί εύκολα και γρήγορα με μία απλή ΥΑ). Υπενθυμίζεται ότι η Greenpeace στις προτάσεις της που κατέθεσε ήδη από τον Δεκέμβριο πρότεινε την εφαρμογή του «μοντέλου του διαδρόμου» με συγκεκριμένη προτεινόμενη εγγυημένη τιμή για το 2016 που λαμβάνει υπόψη την πραγματικότητα της ελληνικής αγοράς. Θα πρέπει να σημειωθεί ότι η συγκεκριμένη κατηγορία έργων αφορά στη μεγάλη πλειοψηφία των (μικρών και μεσάων) επενδυτών και δημιουργεί τις περισσότερες θέσεις εργασίας στην ευρύτερη ελληνική οικονομία. Αποτελεί σοβαρό λάθος να δίνεται αποκλειστικά βάρος και προτεραιότητα στα μεγάλα έργα φωτοβολταϊκών, έργα να μην απαραίτητα για το ενεργειακό σύστημα, ωστόσο με αναλογικά μικρότερη προστιθέμενη αξία για την ελληνική κοινωνία και οικονομία. Ο εκδημοκρατισμός της ενέργειας και η γρήγορη μετάβαση σε μία καθαρή οικονομία Όπως έχει ήδη επισημάνει η Greenpeace, αν και το σχέδιο νόμου σε γενικές γραμμές κινείται στη σωστή κατεύθυνση, εντούτοις δεν είναι σαφές ότι οδηγεί σε επαρκή κινητοποίηση επενδύσεων. Σε κάθε περίπτωση, το σχήμα στήριξης θα πρέπει να υποστηριχθεί με μέτρα και πολιτικές που οδηγούν στην αναγκαία ανακατανομή των πόρων από τα ορυκτά καύσιμα προς τις ΑΠΕ προκειμένου να διευκολυνθεί η γρήγορη μετάβαση της χώρας μας σε μία σύγχρονη και ανταγωνιστική οικονομία χαμηλών εκπομπών. Θα πρέπει να τονιστεί ότι η ΕΕ βρίσκεται ήδη σε διαδικασία αναθεώρησης της κοινοτικής οδηγίας των ΑΠΕ, οι προτάσεις της οποίας θα δημοσιευθούν προς το τέλος της χρονιάς. Σημαντικό κομμάτι αναμένεται να είναι οι προτάσεις για τους prosumers (producer +	Οι επιστημόνες είναι γενικές, δεν κρίθηκε εύλογο να ενσωματωθούν στο σχέδιο νόμου.
---	--	--

